

När man är tjugo år, har man löst världsgåtan, vid trettio börjar man tänka över den, och vid fyrtio finner man den olöslig.

August Strindberg

INNEHÅLL:

Kjell Arman:

Biodynamisk odling 1

Kärlekens konst 3

Vilken auktoritet har bibeln? .. 4

Fria kyrkan i Berkeley 8

Erik Martinsson:

Tomtarnas revolution 9

Bo R. Ståhl:

Det inre ljuset 11

Dénis Lindbohm:

Dina spår försvinner 12

Tage Eriksson 14

Mystik som "medicin" 15

Vlado Zila:

Doktor Jonás, astrolog 16

Henning Karström:

Vägen till hälsa V 19

SM:

Möjligheter 20

Vi är varken i stånd att veta någonting med absolut visshet eller att stanna i absolut okunnighet. Vi svävar på ett vidsträckt hav, alltid ovissa och osäkra, kastade än i riktning mot den ena stranden, än mot den andra. Så snart vi finner en punkt, där vi kan hoppas på ett stadigt fäste, vacklar den och viker undan oss; och om vi sträcker oss efter densamma, glider den ifrån oss allt längre och längre i oändlighet. Ingenting i världen ger oss en fast hållpunkt.

Blaise Pascal

BIODYNAMISK ODLING

för friskare livsmedel

Av Kjell Arman

Jord och växt hör ihop. Frisk, levande jord ger friska och livskraftiga växter. Jordens hälsa är en förutsättning för att växten skall kunna utveckla de för människans hälsa nödvändiga näringskvaliteterna. Om man bekymrar sig om jorden, om man vårdar den, håller den i kultur, så kommer dess grödor och produkter att ge oss kroppslig och själslig hälsa. Den blir en grundval för vår kultur.

Detta låter annorlunda än det mesta man hör om jordbruket i våra dagar. Att vårda jorden och hålla den i kultur är något annat än att utnyttja den. Frisk jord och friska växter låter mycket mer tilltalande än giftbesprutningar och biocider. Kvalitet talas det mycket om nu för

tiden, men här gällde det näringskvalitet — ett ord som för tanken till det rejäla bröd och den goda potatis som fanns på landet förr.

Det finns forskare, jordbrukare och trädgårdsmästare som har kommit underfund med att det bokstaveligt talat "bär åt skogen" om man fortsätter att odla på det vis som vi nu gör. De har på skilda sätt — genom böcker eller personliga kontakter — fått upp ögonen för den biodynamiska metoden. De har använt den själva och märkt att den ger just det resultat som de helst vill ha — goda skördar utan konstgödsel, friska växter utan gifter och framför allt välsmakande och mättande produkter.

Biodynamisk odling är ett mera



Konsulent Kjell Arman, Järna



Biodynamiska produkter

"förnuftigt" sätt att bruka jorden, även om det inte är så modernt och "rationellt". Det innebär en lösning på många av de problem som hopar sig kring jordbruket: Frisk jord ger friska växter, och man kommer ifrån hela den del av biocidproblemet som hör ihop med jordbruk och trädgård. Ett biologiskt inriktat, välbalanserat jordbruk utesluter sådana avarter som ensidig säddodling med halmbränning och jordförstöring eller fläsk- och köttfabriker, som innebär djurplågeri och där gödseln är ett avfallsproblem och en sanitär olägenhet.

För att samla alla krafter som vill engagera sig för en utveckling och spridning av den biodynamiska impulsen finns Biodynamiska Föreningen. Den är öppen för alla som ser något berättigat i det biodynamiska arbetet och vill stödja det. Av de ca 1.500 medlemmarna är mer än hälften större eller mindre odlare, åtminstone till husbehov. Cirka femtio är försäljande odlare — lantbrukare och trädgårdsmästare. Lantbrukarna levererar i allmänhet sin säd till Saltå kvarn, varifrån mjöl och bröd säljs ut över hela landet, huvudsakligen genom hälsokostaffärer men alltmer också i andra bu-

tiker.

Föreningen ordnar kurser, studiecirklar och föredrag. Den har också ett sekretariat som svarar på frågor och ger råd, både om hur man skall odla och t. ex. var man skall få tag på biodynamiska produkter. Konsulenter reser dessutom omkring och besöker nya och gamla odlare så mycket han hinner.

Det är viktigt att en rörelse som den biodynamiska inte slår sig till ro med det man redan vet utan ständigt arbetar på att utveckla metoden. Dels behöver man ständigt fördjupa sina kunskaper, dels också hela tiden anpassa metoden till nya förhållanden. För denna del av arbetet finns en sammanslutning av odlare, forskare, läkare m. fl. — Nordisk Forskningsring — vilken, som namnet säger, omfattar hela Norden. Den har en försöksstation i Järna med laboratorium och försöksfält. På fälten görs ett jämförande odlingsförsök — det s. k. kvalitetsförsöket — som nu har hållit på i tretton år och givit så många intressanta upplysningar till det praktiska arbetet att bara det vore värt en hel artikel. Ledare för försöksarbetet har hela tiden varit agronom Bo Pettersson, och hans licentiatav-

handling har på många sätt öppnat nya vägar för det biodynamiska arbetet, även om den bara behandlade några delproblem inom biodynamisk odling.

För den som vill lära sig mer om denna odlingsmetod är tidskriften "Biodynamisk Odling" rik på artiklar om hur man bör göra, hur andra gjort och så vidare. Det finns också en bok av Kjell Arman, "Jord och bröd", om vad biodynamisk odling innebär i en husbehovsodling eller en handelsträdgård eller ett lantbruk. För husbehovsodlare ordnas varje år kurser på flera håll i landet. Det är s. k. "kompostkurser", men där går man alltid igenom hela den biodynamiska odlingens grunddrag; diskussioner och samtal ger också många värdefulla erfarenheter. För den som vill lära sig biodynamisk trädgårdsskötsel lite mera grundligt finns regelrätt utbildning på Capellagården på Öland och vid Rudolf Steiner-seminariet i Järna.

Giftdebatten, som började på allvar i och med Rachel Carsons bok "Tyst vår", och de senaste årens miljödebatt har på ett enastående sätt aktualiserat biodynamisk odling och väckt folks medvetande inför livsmedelsproblemen på mera bred front. Tyvärr är det ju så att dessa debatter bara fångat in vissa detaljer och satt fingret på enstaka företeelser. Så är det också ofta när man nu för tiden skriver och talar om biodynamisk odling. Den är ju något mycket mer omfattande än bara "giftfri odling" eller "miljövänlig odling". Likadant är det när jordbruksforskarna intresserar sig för metoden. De frågar ofta bara efter hur preparaten verkar eller vilka medel man använder mot den eller den skadeinsekten. Näringsforskarna undersöker förekomsten av enstaka vitaminer eller mineralämnen o.s.v.

Biodynamisk odling bygger på och visar på en helhetssyn, helheten i livet på jorden, i naturen och i ett enskilt jordbruk. Framför allt är emellertid biodynamisk odling en kulturimpuls. Man odlar biodynamiskt därför att mänsklig kultur och människans andliga utveckling är beroende av de livsmedel vi lever av, den kultur vi lyckas skapa i jorden och den mognad våra kulturväxter uppnår. Så komplicerad eller så enkel är skapelsen. Så sammanflätat till en helhet är allt det vi kallar stort och smått — högt och lågt.

Biodynamiska Föreningen har adressen Ytter-Eneby, 150 20 Järna.

KÄRLEKENS KONST

Genom vår kropps gränser är vi skilda från varandra (och från hela universum). Denna avskildhet är en brist; vi söker förening med annat levande. Ensamhet är plågsamt, kan vara en källa till intensiv ångest. Individerna strävar efter själslig förening (enhetsupplevelse) med en eller flera andra, han tyr sig till andra, söker deras kärlek.

Vad är kärlek? En själarnas förening, en psykets känsla av sammansmältning med annat psyke. I kärleken förenas människorna, gränserna utplånas.

"Kärlek är en aktiv kraft hos människan, en kraft som genombryter murarna mellan den enskilda människan och hennes medmänniskor och därmed också förenar henne med de andra. Kärleken hjälper henne över känslan av isolering och särskildhet men tillåter henne alltjämt att vara sig själv, att bevara sin integritet. I kärleken inträffar den paradoxen att två varelser blir en och ändå förblir två."

Kärlek är i första hand ett givande, inte ett tagande.

Kärlek är en uppfyllelse av längtan efter förening.

Kärlekens karaktär är omsorg, ansvar, respekt och insikt.

Kärlek är aktiv omtanke om liv och välbefinnande hos den man älskar. I kärlek känner man ansvar för sina medmänniskor liksom man känner ansvar för sig själv.

I kärlek tillfredsställer man den andra partens psykiska behov.

"Älskar jag en annan person, känner jag mig ett med honom eller henne, men med honom sådan han är..." Jag vill att han skall växa och utveckla sig för sin egen skull och på sitt eget sätt.

Kärlek är en metod att få veta tingens och livets hemlighet. "Kärlek är en aktiv penetration av den andra personen, varvid åtrån efter att veta stillas genom föreningen. I kärlekens akt, då jag ger mig själv, då jag genomtränger den andra personen, finner jag mig själv, upptäcker jag oss båda, upptäcker jag människan."

Kärlek är inte främst ett känslöförhållande till en bestämd person, utan det är en attityd till hela omvärlden. Om man älskar en men inte andra, är det inte kärlek utan en symbiotisk bindning eller en vid-

gad själviskhet. Genom den man älskar, älskar man hela världen — det är sann kärlek.

Det finns många slag av kärlek: broderskärlek, moderskärlek, erotisk kärlek, självkärlek, kärlek till Gud... men den fundamentala kärleken, som finns närvarande i alla typer, är **broderskärleken**. Det är den som bibeln talar om, när den säger: "Älska din nästa så som dig själv." — "Broderskärleken bygger på en stark känsla av att vi alla är ett. Skillnaderna i talanger, intelligens och kunskap är betydelselösa i jämförelse med den identiskt lika mänskliga kärna som finns inom oss alla." I broderskärleken upplever man en förening med medmänniskan, en mänsklig solidaritet, en försoning med hela världen.

Den erotiska kärleken är till sin natur exklusiv, inte allomfattande. Den är kanske också den mest bedrägliga form av kärlek som finns, och den är ofta kortvarig. När den första intensiva känsloupplevelsen, "förälskelsen", har gått över, finns ofta kvar bara missräkning och en oförmåga att älska. Den sexuella åtrån är i sig själv inte kärlek men kan göras till uttryck för kärlek. Den brukar av de flesta människor förbindas med kärlek, och därför drar de ofta den felaktiga slutsatsen att de älskar varandra, när de kanske endast utövar fysisk dragningskraft på varandra.

Om inte med den erotiska kärleken också finns en verklig kärlek, "broderskärlek", är det endast fråga om en vidgad egoism, och föreningen blir till slut till en illusion.

Om den kärleksfulle:

"Han ger av sin glädje, sitt intresse, sin förståelse, sin kunnighet, sin omsorg, sin humor, sin sorg — av alla uttryck för och manifestationer av sin egen levande personlighet. Genom att sålunda ge av sitt liv gör han den andre rikare; han höjer den andres livskänsla genom att höja sin egen. Men han ger inte för att få igen; att ge är i och för sig ett utsökt nöje. När han ger kan han emellertid inte undgå att väcka någonting till liv hos den andre, och detta levande någonting återverkar nu på honom själv. När han i ordets sannaste bemärkelse ger kan han inte undgå att själv ta emot; att ge betyder att göra också den

andra personen till en givare, och båda blir delaktiga i den glädje de gemensamt skapat. I givandets ögonblick är det något som föds, och båda parter är tacksamma för det liv som föds åt dem båda."

Om människornas likhet:

"I grund och botten är alla människor identiskt lika; vi är alla del av Ett, vi är Ett." Därför skall en man alltid kunna älska en kvinna och en kvinna alltid älska en man, oberoende av vem den andre är. Alla män har del i Adam och alla kvinnor i Eva, och vi är alla i djupet av vårt väsen lika.

Att älska är inte främst en känsla av hänförelse, emedan man hittat ett värdigt föremål, utan en attityd, ett förhållande, som är grundat i **viljan**. "Att älska någon är — — — ett avgörande, en bedömning och ett löfte. Om kärleken endast vore en känsla, skulle det inte finnas någon psykologisk täckning för löftet att älska varandra i nöd och lust."

Ovanstående är ett tankeurval med flera citat från **Kärlekens konst**, en bok om konsten att älska av psykologen Erich Fromm. Natur och Kultur, 6:50; första svenska upplagan 1956.

MWO-healinginstrumentet och kroppsennergialstraren

omtalad i SÖKAREN nr 8, 1965

demonstreras av H. Schubert, som även ger behandling (t. ex. hembesök).

Adress: **S:1 Eriksgatan 109, Stockholm Va. Tel. 33 19 32.**

Ref. och behandling:

MARJA-KLINIKEN, Skeppargatan 11, Stockholm, tel. 08-62 78 99.

ROSENKREUZARNES VÄRLDSASKADNING

eller Mystisk Kristendomslära av Max Heindel

belyser de kosmiska såväl som de personliga levnadslagarna.

Kr. 45:— plus porto

THE ROSICRUCIAN FELLOWSHIP

svenska sektionen

Box 40261, 103 44 Stockholm 40

VILKEN AUKTORITET HAR BIBELN?

För dem som söker sig mot en religiös världs-uppfattning, är det hos oss i västerlandet främst den kristna tron som blir aktuell. Religion och kristendom har i vår del av världen i hög grad blivit synonyma begrepp.

Grundvalen för kristendomen är ju bibeln, som är en samling mycket gamla böcker, där vi bl. a. kan läsa om Jesus från Nasaret, vilken predikade, gjorde underverk och till slut korsfästes, dog och uppstod från de döda. På berättelserna om Jesus grundar än i dag miljoner människor sin världs-

åskådning.

Men är bibeln, som en kristen säger, Guds Ord? Hur förhåller det sig med dess auktoritet i nutiden? För att få hjälp med en bedömning av den saken har vi intervjuat professorn i religionshistoria vid Uppsala universitet Carl-Martin Edsman (tidigare exeget), professorn i praktisk filosofi vid samma universitet Ingemar Hedenius samt kulturskribenten, före rektorn för Brunnsviks folkhögskola, fil. dr. Alf Ahlberg.

CARL-MARTIN EDSMAN

— Professor Edsman, är bibeln Guds ord eller är den ett religiöst samlingsverk, skrivet och sammanställt av människor?

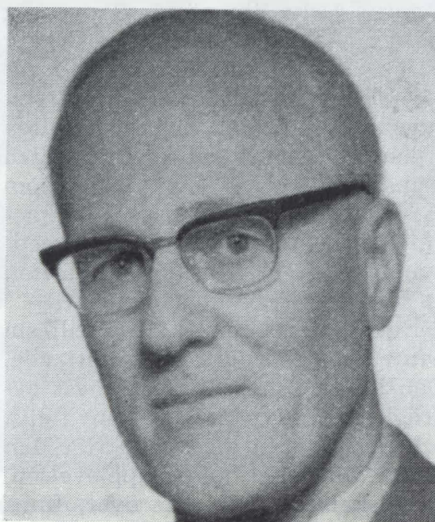
— Båda delarna! Den är ett mänskligt dokument med alla svagheter som kan vidlåda ett sådant; den har en mänsklig historia med vad det innebär, men den upplevs av en kristen människa som Guds Ord — och detta Ord består oberoende av bibelns mänskliga historia. För den som bibeln får tala till, som tar emot dess budskap och blir ställd mot väggen av det, låter det gå till sitt eget hjärta, blir bibeln Guds Ord. De som nedtecknat de heliga böckerna har själva upplevt sig som gudomliga redskap, och den som läser och accepterar det skrivna, återupplever, kan man säga, den erfarenhet som de ursprungliga nedtecknarna hade.

— Hur skall man förstå detta att vara redskap för Gud? Är det fråga om telepatiska eller spiritistiska meddelanden?

— Nej, absolut inte! Nedtecknarna har blivit bärare av den uppenbarelse som de erfarit. Men hur detta närmare skall fattas av mänskligt förstånd finns ingen möjlighet att klarlägga. Om man försöker anlägga psykologiska synpunkter på det, är man inne på en materialistisk religionshistorieuppfattning — och forskare med den inställningen finns överallt — men det motsvarar inte den bibelsyn som bekännarna själva har.

— Säger bibeln något om världens uppkomst och naturvetenskapliga fakta, eller är det endast religiösa ting den beskriver?

— Man kan för att använda kristet språkbruk säga att bibeln har giltighet i frälsningsfrågor men inte i naturvetenskapliga frågor. Det hör till bibelns mänskliga sida att den har tillkommit i främre orienten un-



Carl-Martin Edsman

der en tid då människorna hade mycket sämre möjligheter att förstå den omgivande världen än vi har i dag.

— Men skildrar inte bibeln historiska händelser, när det gäller Jesu liv?

— Jo.

— Med vilken trovärdighet?

— Med ovanligt stor trovärdighet. Det finns inget dokument från gammal tid som står så nära skildrade händelser som bibeln gör. Det vi läser om antiken bygger på handskrifter som är från medeltiden; de tillkom 1500 år efter de händelser som omtalas — men i Nya testamentet är de äldsta dokumenten från 100-talet e. Kr.

— Kan det ha gjorts tidiga ändringar i evangelieberättelserna, t. ex. med syfte att få dem att stämma med varandra och med vad kyrkan lärde?

— Smärre mekaniska fel och några främmande läsarter kan ha insmugit sig, men större ändringar har inte skett. Bästa vittnesbördet om Nya testamentets historiska tillförlitlighet är de olikheter som finns mellan evangelierna. Om någon varit intresserad av att harmoniera

dem, skulle de inte ha sett ut som de gör i dag.

— Kan det inte vara så att man gjort ändringar och därefter förstört alla gamla evangelieversioner?

— Nej, absolut inte! De här frågorna har omsorgsfullt utretts.

— Ni anser alltså att bibelns berättelser om Jesus är trovärdiga.

— Ja, så pass trovärdiga som historiska dokument från gamla tider kan vara.

— Det gäller såväl läran som gärningarna?

— Ja. Man kan väl säga att hela den moderna bibelforskningen har snurrat ett helt varv. Forskarna har börjat med att betvivla och ifrågasätta alltsammans, och sedan har de successivt tvingats att justera denna radikala syn. Långsamt har man på historisk väg återvunnit vad man tidigare hade accepterat som en tro. — Och alla de intressanta textfynd som med jämna mellanrum görs från både Gamla och Nya testamentet bekräftar de texter vi nu har.

— Bestyrker textfynden kristendomen?

— De bestyrker texten och dess trovärdighet. Men "trons anstöt" finns kvar oberoende av detta, eftersom det inte är textens trovärdighet som tron ytterst vilar på.

— Kan vi alltså säga att vi vet något om Jesus?

— Ja, vi vet vad evangelierna har att berätta. Vi vet vad ögonvittnena, som var med honom, har att förtälja om hans ord och gärningar.

— Är det säkert att Jesus var vad man nu skulle säga "kliniskt död" och sedan åter blev levande och for upp till himmelen? — Kristendomen vilar ju på uppståndelse-tron.

— Ja, den vilar på inkarnationen och uppståndelse-tron — men de händelserna är inte historiskt gripbara. De innebär att historien genombryts av en annan dimension, som vi inte kommer åt med vårt för-

stånd. Den är tillgänglig bara för tron. Men även om man kunde verifiera varenda stavelse i bibeln, skulle inte "trons anstöt" kunna tas bort.

— Det är tydligen skillnad mellan vetande och tro. Man vet en sak, men tron går längre.

— Ja.

— Vad grundar man då tron på? På bibeln?

— Tron är väl ett andens under. För att kunna tro måste man få anden, och anden förmedlas genom det ord som är bärare av anden, och som man tror på. Det är fråga om den växelverkan, som Luther i sin lilla katekes uttrycker på det här viset: "Jag tror, att jag icke av eget förnuft eller egen kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom, utan den helige Ande har kallat mig genom evangeli-um."

— Jag förstår uppriktigt sagt inte vad tro av detta slag har för karaktär. Men låt mig ställa en annan fråga: Hur bör man läsa bibeln — i tro eller med sträng kritik eller...?

— Om man håller på och studerar bibeln som det historiska dokument den är, då använder man ju alla de kritiska metoder som hör till ett sådant studium — men när man läser den som ett religiöst dokument, som talar till en själv och ställer en mot väggen, då är det Guds Ord man möter där, och då bryr man sig inte alls om bibelns mänskliga sida. Men det där är ingen lätt situation. At-minstone förr sa många unga teologer att när de kom till universitetet med en mera ortodox, oreflektad tro, så blev den tron ifrågasatt genom ett skärpt kritiskt studium, och de kunde återigen uppleva bibeln som ett dokument med gudomlig sanning, först sedan de hunnit glömma och ställa undan sitt vetenskapliga vetande.

— Kan man anse att bibeln säger något om Gud och Hans egenskaper, om himmelen och Guds vilja med människorna?

— Det där är enorma frågor! Snart 2.000 års tänkande har sysslat med dem! Bibeln innehåller väl alla byggstenarna till kunskapen om dessa metafysiska ting, men en hel, sluten tankebyggnad uppfördes ju först av kyrkofäderna och därefter under medeltiden. Bibeln är ju inget dokument vars syfte varit att beskriva den gudomliga verkligheten i alla dess detaljer, så därför går det ju att bygga ihop världsbilden på olika vis, och det har ju också skett och har lett till kyrkosplittring och

åsiktsmotsättningar. Men vissa grundfakta är gemensamma för alla tolkningar.

— Kan man säga att bibeln är en starkare auktoritet än förnuft och erfarenhet?

— Där är väl människorna olika. Tertullianus sa ju: "Jag tror därför att det är orimligt." Andra har sagt: "Jag tror för att kunna förstå." Det finns liksom olika modeller för lösningen av det problemet.

— Har bibeln en annan auktoritet och karaktär än koranen och vedaböckerna?

— Bibeln har ju för sina bekännare en helt annan auktoritet än andra religioners urkunder. Men det finns också de som anser att "sanningen är en och odelad och finns ovanför och bakom, men sanningens olika mänskliga uttrycksformer varierar". Och buddhisterna säger att man kan vandra på olika vägar upp för det heliga berget Fuji i Japan, men när man kommer upp på toppen, så skiner samma måne över alla (samma sanning lyser över allt). Många moderna både väster- och österlänningar har den uppfattningen. Det är en rationellt tilltalande åskådning, men den återger inte religionernas självsyn. Varje religion har sitt självmedvetande, som yttrar sig på det viset att den egna uppenbarelsen anses oförliknelig.

— Återger den svenska bibelöversättningen väl originalets innehåll?

— Ja, det anser jag att den gör.

— Översättarnas teologi har inte påverkat deras arbete?

— Nej. Alla bibelöversättare i alla länder och tider har varit ledda av en ambition att samvetsgrant och korrekt återge originaltexten.

— En sista fråga, professor Edsman, är det rimligt att ha bibeln som grundval för sin livsåskådning?

— Ja, det tycker jag — när det gäller de stora och grundläggande frågorna om hela tillvaron och människan.

INGEMAR HEDENIUS

— Vilken auktoritet har bibeln, professor Hedenius?

— Mycket stor auktoritet i det avseendet att den har haft och alljämt har ett faktiskt inflytande på hela den västerländska kulturen. Den auktoriteten är, såvitt jag kan bedöma, exempllös. — Men man kan också tala om auktoritet i en annan mening. Då kommer man in

på vad som skulle kunna kallas ett allmänt auktoritetsproblem. Man kan ställa frågan om det överhuvudtaget finns någon skrift som har auktoritet i den meningen — låt oss kalla det auktoritet i den "stora" meningen — att det som står i den bör anses vara riktigt och efterföljansvärt bara därför att det står där. Många besvarar den frågan med nej.

Men det svaret är inte godtagbart. Vi måste komma ihåg, att vi alltid har att lita på auktoriteter, t. ex. för vår livsföring på medicinska auktoriteter, d.v.s. uttalanden och skrifter, som anses vara efterföljansvärda bara därför att de kommer från den medicinska vetenskapen. Vetenskapliga skrifter överhuvudtaget har den "stora" auktoriteten i den kulturmiljö där de är aktuella. Det är en orimlig tanke att man inte skulle tro på den moderna naturvetenskapens världsbild därför att man inte själv kan kontrollera om den är sann utan måste lita på att naturvetenskapsmännens redogörelser har auktoritet.

En annan sida av den "stora" auktoritetens problem är att vad som har sådan auktoritet i en tid kanske inte behåller den i en senare tid. Detta förhållande är välbekant från vetenskapens historia. Vetenskapliga resultat blir föråldrade och efterträds av andra, och i stort sett är det alltid så att det är den samtida vetenskapen som framstår som auktoritativ. Den vanliga gången är att en "stor" auktoritet med tiden förloras och ersätts med en annan vid en senare tidpunkt.

Om man nu för bibelns del skall undgå den naturliga slutsatsen att den är en tidsbunden skrift (där de äldsta böckerna kanske härstammar från cirka 700 före Jesu födelse och de senaste från omkring 150 efter Jesu födelse) samt, om den någonsin har haft den "stora" auktoriteten, d.v.s. borde ha blivit trodd, åtminstone nu har förlorat denna, så kan det endast ske på det sättet att bibeln uppfattas som Guds ord. Man tror då att Gud är densamme i dag som han var i går och för hundratusen år sedan och att han kommer att förbli densamme i evigheters evighet. Därför kan hans ord aldrig förändras, och därför är bibeln fortfarande giltig som uttryck för Guds vilja och har alltid den "stora" auktoriteten.

Men förhåller det sig faktiskt så att bibeln är Guds ord till människor? Om man gör rationella överväganden, finner man nästan

genast att det inte finns något som helst skäl att anta att bibeln är Guds ord och på den grund har den "stora" auktoriteten. Varje helig skrift anses ju vara inspirerad från ovan, men vi har inte någon rationell metod för att avgöra vilka heliga skrifter som i denna konkurrens har rätt i sina anspråk och vilka som måste falla bort därför att föreställningen om deras gudomliga ursprung är en illusion.

Sedan kommer en annan fråga. Har vi ens skäl att tro på existensen av en Gud — och en Gud som är sådan att han talar till mänskligheten genom denna judiska skriftserie, bibeln, skapad av personer som varit representanter för en mycket besynnerlig religion? Enligt min mening saknas rationell grund för en sådan tro.

— Professor Hedenius, Ni anser att förnuft och erfarenhet är starkare auktoriteter än bibeln?

— Obetingat ja! Om en konflikt uppstår mellan förnuft/erfarenhet å ena sidan och bibeln å den andra, är det klart att vi har att rätta oss efter förnuftet och erfarenheten.

— Hur bör man läsa bibeln?

— Precis som vilken annan skrift som helst.

— Vad kan vi säga om bibelns historiska trovärdighet?

— Enligt min mening är den mycket låg.

— Uppståndelsen och undervverken?

— Det är inte alls trovärdigt.

— Vet vi något om Jesus?

— "Vet" är ett svårt ord. Ett vetande skall ju vara absolut säkert. Är man osäker, så vet man ju inte. Men i stort sett kan vi väl säga att vi — med vissa reservationer — vet att Jesus har existerat och att han blev korsfäst, dömd för att ha uppträtt med pretentionen att vara judarnas konung. Men vi vet inte om domen var riktig enligt den romerska ockupationsmaktens regler så att Jesus verkligen ville vara judarnas konung. Det kan ha varit ett missförstånd såtillvida att han bara tänkte sig att vara en religiös ledare. Vi vet inte om han föreställde sig eller trodde att han var Messias. Ganska troligt är att Jesus själv aldrig hade denna tro. Många teologer tror att idén att Jesus var Messias uppkom efter hans död. Vi måste tänka oss att hans närmaste anhängare hade vissa visioner av honom; de tolkades på det sättet att han hade uppstått, och i samband med detta kan de ha fått föreställningen att han som dog dock var



Ingemar Hedenius

Messias.

— Men den tomma graven?

— Den är säkerligen bara ett sätt att försöka göra den kroppsliga uppståndelsen trovärdig. Påståendena om den tomma graven är såpass förvirrade i de fyra evangelierna att de inte har någon trovärdighet. De strider mot uppenbara och av intelligenta teologer ständigt påpekade fakta, att evangelierna inte ger verklig kunskap om vad Jesus gjorde och sade. Ingen av Nya testamentets författare var ögonvittne och alla befann sig på ett ganska stort avstånd från de historiska händelserna. Ingen av dem hade, till skillnad från de stora antika historie-skrivarna, ens avsikten att först och främst försöka utröna vad som verkligen hänt. Den som i tiden stod närmast Jesus var Paulus, och att döma av hans brev hade han inte reda på många fakta om Jesus.

— Vad kan man säga om kvaliteten på Jesu undervisning? Hade han en efterföljarsvård morallära?

— Den går inte att följa. Den är för krävande och för orealistisk. Det är också så att en mängd ytterst viktiga etiska problem lämnas utanför Jesu etik.

— Var det inte så att Jesus trodde på ett helvete?

— Jo, det är ytterst sannolikt. Helvetesläran var en hörnsten i den ursprungliga kristendomen — fastän den alltmer har förkastats. Jag anser helvetesläran vara den mest bestialiska föreställningen i religionshistorien.

— Men många tror fortfarande på helvetet.

— Ja, inom pingströrelsen och Frälsningsarmén och en del andra grupper gör man det — liksom hö-

gerextremisterna inom Svenska Kyrkan — och jag tror att somliga i Missionsförbundet och andra sekter också gör det. Men den stora mängden av så kallade "kristna" tror nog inte att ett helvete existerar, åtminstone inte eviga straff.

— Är det rimligt att ha bibeln som grundval för sin livsåskådning?

— Inte om man med grundval menar, att ingenting i ens livsåskådning får strida mot något väsentligt i bibeln.

— Finns det något positivt i bibeln?

— Bibeln kan ha en del av värde att säga moderna människor. Den kan vara en inspirationskälla i vissa avseenden — men den "stora" auktoritet som avgör om man skall låta sig inspireras av olika bibelord, det är den enskilde läsaren själv.

ALF AHLBERG

— Är bibeln Guds ord?

— Man kan enligt min mening kalla bibeln "Guds ord", om man tillägger att också t. ex. Bhagavad-Gita och alla andra heliga texter liksom även inspirerade diktares och tänkares verk är "Guds ord" så som detta kan anses vara speglar i mänskligt medium. Jag anser inte att bibeln har någon särställning bland "gudainspirerad" litteratur. De s. k. vishetsböckerna i Gamla testamentet, särskilt Jobs bok och Psaltaren, tycker jag är stor litteratur, och i Nya testamentet finns det i evangelierna och även i breven partier som är unika och värdefulla, men jag menar att en nutidsmänniska inte kan acceptera detta som bokstavliga Guds meddelande till människorna.

— Vet vi något om Jesus?

— Ja, allt talar väl för att han har varit en historisk gestalt. Men vi måste medge att vi vet mycket litet om honom, därför att de skildringar vi har ju är så övervuxna av legender. Det är ju urkyrkans tro om Jesus och inte den historiske Jesus som de nytestamentliga skrifterna skildrar. Men jag vill inte säga att allt som berättas i evangelierna skulle vara historiskt oriktigt. En del av hans underverk är nog legendariska, t. ex. när han går på vattnet, uppväcker den döde Lasarus, men jag tänker mig ändå personligen att Jesus besatt vissa krafter utöver det normala. Jag är inte benägen att utan vidare avvisa alla berättelser om underverk som le-

gendariska.

— Uppståndelsen?

— Det är inget tvivel om att det måste ha hänt något. Lärjungarna var ju som en fårscock som skingrades åt olika håll efter korsfästelsen, men sedan fick de en övertygelse för vilken de var beredda att lida vad som helst.

— Den tomma graven?

— Den tror jag är legendarisk. Den äldsta uppgiften om uppståndelsen finns hos Paulus i Första Korintierbrevets femtonde kapitel, och där står ingenting om någon tom grav. Det anmärkningsvärda är att Paulus liknar sin egen vision av Kristus vid Damaskus med de övriga uppgifterna om den uppståndelse, vilka han alltså närmast tycks uppfatta som gällande någon slags visioner. Den kroppsliga uppståndelsen tror jag inte på. Om den tomma graven är berättelserna förvirrade och inbördes motstridiga. De bär legendens prägel. Men det är väl inte uteslutet, om vi räknar med en verklighet bortom den synliga världen, att det kan finnas exceptionella tillfällen, då döda människor kan på något sätt uppenbara sig för de levande.

— Vad kan man säga om bibelns trovärdighet, när det gäller beskrivningen av Jesu liv och lära?

— Bibeln beskriver ju Jesus sådan som de lärjungar som stod honom nära uppfattade honom, och så som den första fornkyrkan uppfattade honom. Själv skrev han ju inte något, och vi har inga utomkristna vittnesbörd om honom.

— Hur bör man läsa bibeln? Med tro eller kritik?

— Med positiv kritik. Man bör inte utgå ifrån att allt är sant — eller gallet — bara för att det står i bibeln.

— Är bibeln en starkare auktoritet än förnuft och erfarenhet?

— Om det står något i bibeln som inte överensstämmer med vad mitt samvete säger mig är rätt och riktigt — och det gör det, i synnerhet i Gamla testamentet — så sätter jag samvete och förnuft som högre auktoriteter.

— Är det rimligt att ha bibeln som grundval för sin livsåskådning?

— Bibeln kan vara en hjälp, den kan vara en av de stora källorna som jag öser ur, när jag försöker bilda mig en livsåskådning, men man bör inte bygga allt på den. Den gammaldags "renläriga" kristendomen tror jag tillhör det förgångna — fastän den naturligtvis lever kvar traditionellt hos mindre grupper —

men å andra sidan rymmer kristendomen så stora värden att jag inte kan göra gemensam sak med dem som bara bekämpar den. Jag anser också att vi nu lever i en tid då de stora religionerna måste mötas och föra en vänskaplig dialog. Vi som är uppfostrade i kristenheten, får då inte komma och säga att vi sitter inne med sanningen och att de andra är bedragna. Jag ser de olika stora religionerna som brutna strålar i ett spektrum av ett och samma gudomliga ljus, och jag skulle inte vilja omvända en hindu till kristendomen utan skulle säga till honom att följa sin väg och söka det högsta och bästa både inom hans hemlands religion och inom vår — då kanske vi möts bortom horisonten någonstans. — Själv är jag mycket osäker, när det gäller svaren på de stora religiösa frågorna. Jag är en sökare.



Alf Ahlberg

ENGELSKSPRÄKIG LITTERATUR

UFO, OCKULTISM, ESP ETC.
500 boktitlar lagerföres varav c:a 100 i pocket. Ytterligare c:a 3000 kan anskaffas.

Postorderbokhandeln

EDISTA

Fack 3

180 10 ENEBYBERG

Din personliga BIORYTM

uträknas enl. medicinalrådet dr. Wilhelm Fliess' metod, byggd på strikt vetenskapliga forskningsrön.

1. Biorytmogram eller pulsationsrytmen.
2. Högsta försäkringskydd mot den egna mänskliga faktorn.

Ovärderligt för bl. a. varje bilförare — enl. statistiskt underlag. Begär information! H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, Stockholm Va. Tel. 33 19 32.

HELBRÄGDAGÖRANDE MAGNETISM GENOM TELEPATI

Är Ni sjuk — och kan jag hjälpa Er?

Jag gör det gärna **kostnadsfritt** med hjälp av magnetism genom telepati (tankeöverföring).

Många har blivit hjälpta.

Sänd ett fotografi av sent datum samt en kort beskrivning av Er sjukdom. (Meddela därefter, om Ni blir frisk eller bättre.)

Vänlig hälsning

MAGNETISÖR ALEXIUS KAUFMANN

Abel Katherinesgade 33, 1654 København V. Tel. 01/21 93 65

Alltmer populära

manastrålande

LAPIS LINGUA

den mexikanska, tjugigt turkosskimrande

"TUR-smyckestenen"

från Sierra Madres inre — se SÖKAREN nr 1, 1964! — lovordad av framstående psykometriker och pendelspecialister, kan erhållas genom H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm Va. Tel. 33 19 32. Många positiva uttalanden om L. L. finns av lyckliga ägare.

FRIA KYRKAN I BERKELEY

För några år sedan bildades "folkkyrkan", "ungdomskyrkan", "gerillakyrkan" *Free Church* i den kaliforniska staden Berkeley. Det skedde i ett område med gatan Telegraph Avenue som centrum, vilket var tillhåll för hippies och över huvud taget ungdomar med känsla av främlingskap i det amerikanska samhället.

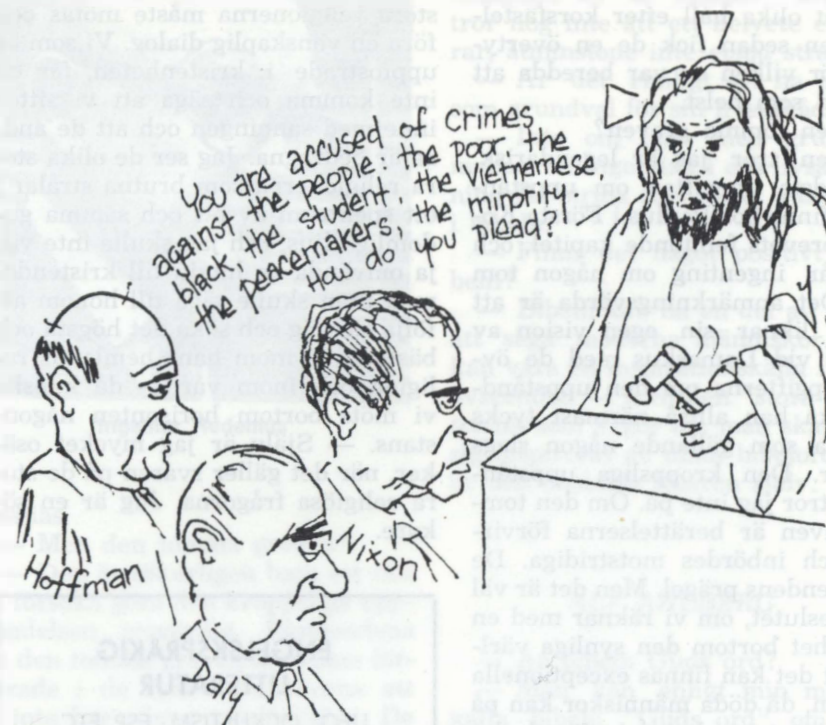
Det fanns fem etablerade kyrkor i Berkeley. De låg alla i rad på gatan Dana Street, alldeles i närheten av Telegraph Avenue. Dessa kyrkor tyckte att de borde göra något för de ungdomar som höll till på gatorna och led av fattigdom, ohälsa och främlingskap, och tillsammans med några affärsmän grundade de South Campus Community Ministry, som skulle vara en sex månaders experimentell prästverksamhet för gatans ungdomar. Den unge prästen Dick York åtog sig uppdraget som ungdomspräst för hippies och de andra. Penningmedel för verksamheten kom in från lokala kyrkor och presbyterianernas Board of National Missions. Förebilden för den nya tjänsten var natt- och gatupräster i andra städer.

Efter en månad kom 200 ungdomar om dagen till Dick York för att få hjälp. Varje kväll bad omkring 100 om husrum, och varje vecka träffade prästen över femton som hade rymt hemifrån. Han hjälpte med husrum, mat och kläder; många var narkotikamissbrukare.

För att situationen skulle kunna klaras måste verksamheten utökas — och det snabbt. York vände sig till de stödjande kyrkorna och bad om läkare, sjuksköterskor, socialarbetare och jurister — och han fick dem. Man upprättade en medicinsk och psykiatrisk station för hjälpsökande. Centrum blev pastor Yorks hem, som fick tjänstgöra som sjukhus, räddningsstation och gratisbutik.

En stor del av hjälparbetet gjordes av ungdomar som samlades kring gatuprästen. Det var denna grupp som först antog namnet *Free Church* — fri kyrka. Hela dygnet var den fria kyrkan öppen i Dick Yorks hem — innan prästen efter fem månader flyttade ut och hela byggnaden överläts åt hjälpverksamheten.

Gruppen kring Dick York var till en början de enda människor i sta-



JESUS: Ni anklagas för brott mot folket: de fattiga, de svarta, studenterna, vietnameserna, fredsstiftarna, minoriteten. Vad har ni att säga? (Från tidskriften "Win with love!")

den som arbetade för att ta vara på gatans ungdomar. Men resurserna räckte inte, eftersom hjälpbehovet var så stort. Efter ett par år började samhället reagera. Den fria kyrkan hade varit den katalysator som fått samhället att ta itu med ungdomsproblemet.

Sedan de lekamliga behoven började mötas av samhället, ägnade sig Dick York mer åt kristen förkunelse. De ungdomar som deltog i hjälparbetet, ville höra om kristen lära. De sittstredade och frågade York: "När ska du bli vår präst, när får vi veta nånting om den där katten Jesus?"

York började undervisa om "den radikale Jesus". Ur de predikningarna växte fram en ekumenisk, radikal ungdomskyrka. Kyrkan är ekumenisk, eftersom den talar för en ekumenisk revolution, en förening av kyrkorna grundad på ett återvändande till evangeliernas radikala principer. Medlemmarna är ungdomar, gatans folk, studenter, folk som lämnat sin kyrka, hippies och aktivister. Man har öppnat evangelierna och där funnit en "radikal Jesus".

Den fria kyrkan i Berkeley är ett exempel på Underground eller Liberated Church i Amerika. Den har inte tagit politiska ståndpunkter — så-

som varje kyrka i verkligheten tvingas göra. Man kan inte vara präst för vilsna ungdomar med främlingskänsla, narkomaner och gatfolk utan att ägna sig åt orsakerna till deras alienation. Och orsakerna finns i krig och inkallelser till krig, racism, polisvälde, orätt och korruption, exploatering och manipulation av den personliga friheten. Orsak är samhällets art.

Den fria kyrkan för en kamp men inte mot kött och blod utan mot makten och den bottenlösa uselheten: the World Pig — Världssvinet. Och här är det fråga om att kraftfullt verka för en ny värld — inte att bara ge litet första hjälp åt Världssvinets offer.

"Gud är inte död. Gud är bröd. Brödet, som är livet, uppreser. Gud betyder revolution. Men mord är ingen revolution — revolution är kärlek. Vinn med kärlek! Den radikale Jesus segrar, och världen finner en ny början. Bränn ut Odjurets tecken! Asfaltkyrkan, gerillakyrkan, folkets kyrka slår — den underjordiska kyrkan kommer upp till ytan. Världssvinet klagar och skriker. Kriget är slut. Kriget är slut. Frihetszonen ligger framför

(Forts. på sid. 18)

Erik Martinsson:

TOMTARNAS REVOLUTION

Kabouterrörelsen i Holland är ett intressant men förbryllande nutidsfenomen. Den är en ny ungdomsrevoltrörelse som kommer i prov och hippierörelsens kölvatten — en av många likartade proteströrelser som uppstår i vår tid och sprider sig. Kabouter = tomtenissar, och kabouterarna anknyter till de gamla legenderna om tomtar som utan ersättning hjälpte människorna.

I stället för den inätvända och inaktiva mentalitet som varit typisk för åtskilliga av de ungdomliga revoltörerna som känt sig alienerade i det moderna samhället, är kabouterarna politiskt medvetna. De har utarbetat ett program för en ny värld. Vid de holländska kommunalvalen fick de in nio ledamöter i de rådgivande församlingarna — fem i Amsterdam, två i Haag, en i Leiden och en i Alkmar. 60.000 röster stod bakom; därav 34.000 i Amsterdam. Vid riksdagsmannavalet 1971 behöver de 30.000 röster för att få in sin första "tomte" i riksdagen. De tror att de får det, och det tror många med dem.

Kabouterarna vänder sig mot bl. a. krig och miljöförstöring. De bekämpar föroreningen av luft och vatten — de vill ha bort det mesta av biltrafiken i innerstäderna, dels på grund av trängseln, dels, och framför allt, på grund av avgaserna. Vita cyklar skaffades fram för gratis användning, men de beslagtogs av polisen. Kabouterarna kräver lagar mot industriernas miljöförstöring. Och om man ser på det smutsiga och stinkande vattnet i de många kanalerna i Amsterdam och röken som hänger tung kring fabriksskorsterna, så kan man förstå dem. De hävdar att människan håller på att förgifta världen. Förgiftningen gäller också maten, som ofta är olämplig att äta på grund av skadliga tillsatser.

Städerna bör göras mera människovänliga, anser kabouterarna. De moderna stenöknarna är människofientliga. Som symboliska handlingar har kabouterarna planterat träd mellan gatstenarna — men dessa har omedelbart avlägsnats av poliserna.

Kabouterarna gjorde sig först kända, när de ockuperade rivningsfas-

tigheter till förmån för bostadslösa. Ibland skedde detta i handgemäng med polis och fastighetsägare, men på senare tid har det allt oftare hänt att ägarna i väntan på grävskeporna ställt husen till kabouterarnas förfogande. Hittills har omkring 200 fastigheter ockuperats. I Amsterdam och andra storstäder rivs äldre hus med bostadslägenheter för att ge plats för kontors- och affärshus. Detta ser kabouterarna som en felaktig utveckling.

I stället för fordon drivna med förbränningsmotorer, som ger ohälsosamma avgaser, har kabouterarna pläderat för elektriskt drivna fordon — och de har även tagit något sådant i bruk. De har också startat odling av biodynamisk föda — utan användande av skadliga kemikalier — och på deras eget matställe vid Johan Vermerstrait, som är ett av rörelsens centra, serveras sådan föda.

Men mitt i iveren för hälsosammare kost och livsmiljö har kabouterarna paradoxalt nog odlat cannabis för gratis utdelning bland hippies. Detta har stött många, men de har den inställningen att narkomaner skall hjälpas och inte halshuggas, som många borgare i stillhet önskar inför åsynen av den internationella flora av vinddrivna existenser som samlas på Damtorget i Amsterdam.



På Damtorget i Amsterdam samlas "alienerad" ungdom från alla världens hörn.

Det kan diskuteras om gratis knark är vägen till hjälp för narkotikamissbrukare, men det har väl eliminerat en del brott som brukar hänga samman med narkomani.

Ett sympatiskt drag i "tomtarnas" samhällssyn och verksamhet är deras uppfattning om åldringsvården. De har en stab frivilliga ungdomar som arbetar med att hjälpa de gamla och bryta deras isolering, få dem med i gemenskapen.

Kabouterarna säger att de utgör en "Oranjefristat" inom staten. Idén till detta har de fått dels från ett fristatsförsök i Sydafrika, dels från den egna, holländska, historien. Egentligen talar man om oranjefristater — det finns redan en i Haag också. Överallt där programmet tillämpas, uppstår en oranjefristat.

Oranjefristaten har ett utkast till en ny värld, som skall avlösa den gamla, korrumperade och dekadenta. Inom fristaten finns ett antal folkdepartement, som har hand om olika samhälleliga uppgifter, finanser, kommunikationer, jordbruk, undervisning, socialvård och — sabotage, för att nämna några. De har haft eget postkontor med egna frimärken, men vid det här laget är frimärkena slut, och deras finansdepartement har inte pengar till nytryck.

I Oranjefristaten skall pengar spe-



Alohas redaktör Willem de Ridder

la en väsentligt mindre roll än i dagens samhälle, och de skall vara jämnt fördelade. Produktionsmedlen skall dessutom vara allas egendom. Alla skall vara med om att bestämma.

Kabouternas största tidning heter Aloha. Den brukar betecknas som en undergroundtidning. Jag har gjort en genomgång av samtliga nummer och funnit att största utrymmet upptas av pop med Jimi Hendrix som den klarast lysande stjärnan. Därefter kommer i nämnd ordning sexualfrågor (någon sexualundervisning ges knappast i de holländska skolorna), kabouterprogram, livsåskådningsfrågor, luft- och vattenföroreningarna samt narkotika. En hel del i tidningen är avancerad pornografi, och många har stött sig på deras fria syn på sexuallivet. De anknyter till den freudianska uppfattningen att kärlekslivet skall frigöra människan.

Kabouterna delar sin syn på sexuallivet med Dolle Mina, kvinnorörelsen som våren 1970 väckte uppmärksamhet hos pressen genom att klappa gatorna män på stjärten och vissla efter dem, genom att visa bröstet på allmän plats och genom att visa magen med inskriptionen "Vi bestämmer över vår egen mage" på gynekologkongress. Jag träffade två av de ledande Dolle Minorna,

och de förklarade att upptågen var till för att väcka pressen.

Någon egentlig religiös grund för kabouternas människovänlighet torde inte finnas, och något religionsdepartement existerar inte i Oranjeristaten. Kritiken mot den etablerade kyrkan är stundom hetsig. Att finna en ledande idé hos kabouterna är heller inte lätt. Deras "chefs-ideolog" Frans Hoffman, som jag träffade på faderns kontor i närheten av Ateanum-bokhandeln i Amsterdam, vilken en tid var informationscentrum för rörelsen, talade om "det strategiska kaosets kaotiska strategi". Rörelsen är splittrad: sanningen torde vara att den består av ungefär lika många falanger som medlemmar. Är det något som dessa konvensansens svurna fiender utmärker sig för så är det individualism. Men de förenas i sin protest mot det nuvarande samhället, som de liknar vid "en stinkande latrintunna" och vars företrädare inte kan lösa problemen utan driver världen och dess levande varelser mot apokalyptiska olyckor.

Kabouterna säger i sin proklamation bl. a. att detta är "den flygande fjärlens revolution". På något sätt tycker jag att alla de ungdomliga revoltströrelserna kan jämföras med fjärlens kamp att komma bort från sin hårda puppa för att kunna flyga mot ljuset och friheten. Det finns åtskilliga överdrifter och betänkliga inslag men också mycket gott.

Birgit Lange:
JORDSKRED?

Här berättas kunnigt, klokt och fängslande om utanförkroppsliga tillstånd, automatisk skrift och fall som tyder på återfödelse. Författarinnan ifrågasätter om inte ett jordskred förestår i vår uppfattning av verkligheten. Hon anser att "det tycks finnas vissa saksakal att på nytt begrunda idéerna om döden som en port till en ny form av tillvaro". Pris 12:50.

VÅR TIDS MIRAKLER

Ett urval artiklar ur Sökaren 1964—1967. Reinkarnationsfall, mediumistiska operationer, klärvoajans i tid och rum, helbrägdagörelser, utanförkroppsliga upplevelser m.m. Det är fenomen av de slag som här beskrivs, som gör att den materialistiska verklighetsuppfattningen bryter samman och ersätts av insikten att det är en värld av andliga krafter vi lever i. Pris 16:50.

L. Pauwels och J. Bergier:

VÅR FANTASTISKA VÄRLD

Författarna har funnit många tecken som visar på sanningar av helt annat slag än dem som den officiella vetenskapen lär ut. Det till synes osannolika, vid-skepliga och ovetenskapliga kan vara sant och ge oss en alldeles ny uppfattning av verkligheten. Pris 34:75.

Carl-Martin Edsman:

MYSTIKER I VÄLLINGBY

Denna bok, som är utgiven av Sveriges Radios förlag, behandlar mystiska, religiösa upplevelser. Mest intressant är kanske det kapitel som har samma namn som boken och där Ruth Dahlén beskriver upplevelsen att vara ett med allt, att se kärleken som varats femte dimension, se universums skapelse, hur kosmos fungerar. Pris 11:25.

Are Waerland:

I SJUKDOMARNAS HÄXKITTEL

Waerland gav oss nya begrepp om vad hälsan är och hur den vinnes. Hans betydelse som pionjär är mycket stor. Detta är hans första och största hälsobok. Pris 25:50. NYTRYCK.

Edgar Kupfer-Koberwitz:

MÅSTE VI DÖDA FÖR ATT LEVA?

En f. d. koncentrationslägerfånge skriver om vår brist på medkänsla med djuren. Han identifierar sig med masken på kroken, kon som förs till slaktaren o. s. v. En skakande läsning som avslöjar människan som den moraliska dvärg hon är. Pris 10:—.

Sökarens postorderbokhandel

Box 3063, 103 61 Stockholm 3.

Moms o. porto tillkommer på priserna.

Bo R. Ståhl:

DET INRE LJUSET

kväkardomens grundval

Kvåkarnas tro vilar på övertygelsen att "det finns något av Gud i varje människa", på "ett inre ljus som vägleder och inspirerar". De har inga bestämda för dem alla gemensamma dogmer, utan varje kväkare kan söka sanningen på grundval av kontakt med själens gudomliga centrum, dess inre ljus.

Hos kväkarna förekommer inga yttre sakramentala handlingar, såsom dop eller liturgi, och de har inget prästämbete. Deras enda fasta lärosats är det inre ljusets realitet. Kväkare boende i kristna länder brukar anamma kristna symboler och trossatser; de kan t. ex. tala om att "uppleva förening med Kristus och söka befrielse från synd", men det finns kväkare som inte är kristna.

I stället för predikan, sång och vittnesbörd, så som är vanligt inom kristna samfund, har kväkarna särpräglade möten där samvaron byggs upp kring en strävan att nå djupare insikt om det inre ljuset genom lyssnande, i "väntan på Herren", som de gamla kväkarna uttryckte det. Alla sitter tysta till dess någon känner en inre maning att frambära något till de andra.

Inte ens bibeln är bindande för kväkarna, eftersom den inte är deras tros fundament.

Vi har frågat en kväkare, lantbrukare Sven E. Ryberg, bosatt i Rimbo, vilken betydelse bibeln har för honom som kväkare. Han svarade:

"Av den som blir medlem i Vänernas samfund, fordras inga löften eller något försvärande till trosatser. Det innebär att jag 'som kväkare' kan ha vilken inställning till bibeln som helst. — Lärosatsen om det Inre Ljuset, eller kanske rättare den fördjupade insikten om och erfarenheten av det Inre Ljuset, kan få konsekvenser även vad gäller bibelordet, både i den betydelsen att det står klart att man måste tränga in i bibelns vittnesbörd för att lära känna det och i den meningen att ordet från 'den inre Kristus' kan ställa bibelordet i andra hand. Det ovillkorliga i den fundamentalistiska bibeluppfattningen sätts alltså i frå-

ga. Det finns i trons väsen ett frihetsbehov att tränga längre än vad heliga skrifter säger."

Det tysta andaktsmötet, som är så genuint för kväkarna, pågår vanligen en timme. Lokalen utmärks av sträng enkelhet; det finns inget altare, ingen predikstol, ingen körläktare och ingen orgel. Kväkaren intar sin plats, sluter sina ögon och vänder sig inåt i bön och meditation för att bli medveten om Guds närvaro. — I kontakt med sitt "ljus" och överlämnande sig åt dess bud, försöker kväkaren utforma sitt liv till ett skapande, heligt kristenliv.

George Fox

Den mest kände historiske gestalten inom kväkardomen är George Fox. Kväkarna anser att han "upptäckte" — eller kanske snarare återupptäckte — människosjälens inre ljus. Om detta skriver Emilia Fogelklou: "År 1646 kom slutligen för tjugotvååringen tidpunkten för den inre upptäckt, som blev avgörande, den upptäckt som Carlyle kallar för det märkligaste i nya tidens historia."

George Fox föddes 1624 i en fattig puritansk vävarfamilj i byn Drayton i Leicesterhire, England. Under uppväxttiden lärde han sig skomakarens yrke. Han var en ärlig religiös sökare, läste bibeln flitigt och kunde den snart utantill. Redan före tjugo års ålder lämnade han sitt skomakeri och drog från plats till plats i det han sökte samtal med präster och predikanter för att vinna ro i sin själ. Men någon andlig tillfredsställelse erfor han inte. Han blev sorgsen och tungsint. Men en vändpunkt kom — vid 19 års ålder. Fox berättar själv: "Då jag hade mist allt hopp om stöd från människor, så att jag inte hade någon yttre hjälp eller visste vad jag skulle göra, då just hörde jag en röst som sade: 'Det finns en enda, Jesus Kristus, som kan säga de ord du behöver.' Då jag förstod det, hoppade mitt hjärta av glädje."

1647—1648 framträdde Fox som kringvandrande apostel för en ny

och mera genomgripande reformation. Han förkunnade att Guds vilja alltså uppenbaras i människors själar. I stället för arvsynd talade han om att det finns ett frö av Gud i varje själ. Han upptäckte det inre ljuset, som blev grundvalen för kväkarnas trosuppfattning. Han ansåg att ljuset visar människan den absoluta skillnaden mellan rätt och orätt och därmed kan leda henne på sanningens och rättfärdighetens väg. Enligt Fox var inte bibeln utan människans eget djupaste väsen kristendomens grundval. En gång avbröt han en predikant i katedralen i Nottingham med orden: "Nej, nej, det fasta profetiska ordet är ej Skriften utan den Heliga Ande, den Ande, genom vilken de heliga gudsmännen har talat och skrivit."

Fox var mycket kritisk mot den kristendom han fann i världen. Han uppträdde utmanande mot de "lejda herdarna" som predikade teologiska teorier i sina "tornhus" men som inte var de lysande föredömen i Kristi efterföljd som de borde vara.

När Fox på sina vandringar i England kom till de nordliga och östliga grevskapen, blev han ofta utsatt för hån och misshandel. 1650 blev han två gånger satt i fängelse för "smädelse av Gud", som anklagelsen lød. På domarens anklagelser svarade han inte. I stället uppmanade han honom att ära Gud och darra (quake) för Hans ord. Efter det kallades Fox och hans anhängare kväkare, sägs det. Men enligt andra uppgifter var det kväkarnas darrande kroppsrörelser under deras sammankomster som gav upphov till namnet. Ursprungligen kallade de sig "ljusets barn", men år 1652 började de använda namnet "vänner" eller "vänner i sanningen". De hämtade namnet från Jesu ord: "Vänner kallar jag eder." Den officiella benämningen "Vänernas samfund" kom i bruk 1665.

Förföljelsen av kväkarna tog ofta formen av massarresteringar. Det var ingen ovanlighet att tusen kväkare samtidigt satt i fängelse. Fox ställdes inför rätta sextio gånger och (Forts. på sid. 18)

DINA SPÅR FÖRSVINNAR

Så väl jag minns dem, mina morföräldrar. Mormor försvann ut ur denna tillvaro år 1938, och morfar följde efter 1948, men i mitt minne lever de så klara, som om de fortfarande fanns till därborta i Lövestad. Jag kan höra deras röster, återuppleva dofterna i deras hus, känna vinden som drog genom trädgården. Jag känner nostalgins bitterljuvhet, för jag minns något, som är långt borta i tiden och aldrig skall återkomma.

De ville inte lyssna när jag försökte berätta för dem att jag var deras dotter Esta, som återkommit. Deras tro var inte av det slaget att de förmådde godta ett sådant påstående. För dem fanns Bibelns mäktiga ord, och i Bibeln talas föga om reinkarnation. De tystade mig med skarpa röster och hårda ögon, och de lärde mig att tiga. Välsignade vare de för det. Tystnaden tvang mig att söka svaren i mig själv, och därmed fann jag än hemligare portar än den lilla solskensdörren till Estalivet.

Jag fann den dystra porten till det liv då jag arbetat som skrivare och försörjt mig på att författa. Ett liv av bitterhet, missförstånd, hat. Men jag hade levt så och måste lära mig den svåra konsten att godta det skedda — för det kan inte göras ogjort, och försoning kan endast ske om man ser det motbjudande in i ansiktet och accepterar: Det är jag.

Sedan kom de andra minnena. Det var ingenting märkligt, jag var ett litet barn och allting var lika självklart, lika sagolikt, lika spännande. Jag mindes en stad, och eftersom jag inte hade upplevt den staden i nuvarande liv så måste jag ha upplevt den i ett tidigare liv. Om en vuxen människa plötsligt kommit ihåg något sådant och verkligen upplevt det som ett personligt minne, så skulle han eller hon blivit mycket upprörd. Hela den invanda världsbilden skulle kommit i gungning. Men jag hade inte någon invand världsbild: Allting var lika nytt, och allt nytt byggde ut världsbilden — och den var min. Den var naturlig och självklar. Att minnas en stad som jag levt i någon gång i ett förflutet liv var inte alls något sällsamt. Jag visste ju att det var så — eftersom jag mindes. Minnet

är det starkaste beviset.

En ofantlig stad. Jag kunde minnas hur jag hade stått högt uppe på en altan och tittat ut över staden, och den sträckte sig från horisont till horisont. Åt väster fanns havet. Det bildade en bukt. Långt borta i öster fanns randberg, en ton av blått. Var finns en sådan stad? Jag visste det inte då. Det var nog för mig att veta att jag hade levt i den staden. Jag hade kallats för "Voos", ett namn lika mjukt som kattsinn, tyckte jag. Men mitt hela namn hade varit svårare. Jag kunde först bara minnas det mjuka smeknamnet "Voos". Helheten, det fullständiga namnet, var omöjligt att få grepp om. Jag var bara två år gammal och kunde inte uttala vad som helst. Men så en dag slog namnet ut. Ja, det slog ut. Jag kände det som om en trollslända plötsligt kastat ut sina metallskimrande vingar: Namnet var "Voostlår".

En vän till mig, dr Trofimowitz, har sagt att det finns inte något sådant namn någonstans, vad han vet. Själv har jag varit inne på att vissa östliga namn låter ungefär så där — men jag vet själv att jag inte bodde i öst när jag hette Voostlår, och jag vet också att det inte finns

en sådan stad på jorden.

Jag kallade platsen "Kvátur-Glon", ett namn lika underligt som Voostlår. Men är namnen rätt? Tja, vad menar vi med ordet "rätt"? Jag tror inte själv att jag hette Voostlår i det där livet, och jag tror inte att platsen hette Kvátur-Glon. Frågan är väl om platsen ens såg ut så som jag minns den. Låt oss tänka på att sinnesorganen bara kan lämna den information till hjärnan som de är "gjorda för", och hjärnan kan bara förstå vad den har möjligheter att förstå. Om jag bara har rött färgseende så kan jag inte fatta vad som menas med grönt och blått. Min värld blir en rödtonad värld. Jag kan höra ljud upp till en viss nivå. Hundar hör toner av högre frekvens. Om jag i ett annat liv spelat in alla färger men i detta liv är färgblind — hur skall jag då kunna göra mig en föreställning om färgerna? Jag kommer att minnas i svartvitt. Låt oss anta att Voostlår-kroppen hade helt andra sinnesorgan än Déniskroppen... Ja, låt oss anta att den kvinna jag minns och som jag tidigt tänkte mig som "Neia" i själva verket var en insekt... Jag kan minnas hennes docksöta ansikte, hennes bruna hy,

hennes svartblanka hår, som låg som en hjälm runt huvudet. När jag fick in minneskoden ur ett tidigare liv i min barnahjärna år 1929, så tolkade jag henne så. Men om hon i själva verket varit en insekt med brunt kitinskal och svart huvudknopp? Så skulle min hjärna inte "vilja" tolka henne: Den gjorde en tolkning av något vackert — något som Dénis-sinnet kunde uppfatta som vackert, eftersom Voostlårkoden tydligt och klart föreskrev att Neia var skön.

Namnet Neia blev den mjuka vogalglidning, som Dénishjärnan kunde finna lämpligast. Det rätta namnet var kanske en serie högfrekventa konsonanter, omöjliga att ens tänka. Ja, så kan det vara, men är det så? Det finns inget svar. Själv känner jag den lugna vissheten att min vackra Neia såg ut just så som jag nu minns henne. En gång i Kvátur-Glon...

Jag kan sitta här och minnas scenen efter scen från den platsen. Jag minns en gladlynt man, en frisksportartyp. Han gick alltid klädd i endast ett höftkläde och hade en tam tiger, som hette Kanjab. Jag minns rentav att Kanjab var en hon-tiger. Mannens namn var Meransa. Är detta riktigt? Jag vet inte. Själv kan jag inte uppfatta det annorlunda än så som jag nu upplever det. Jag står utanför en villaträdgård och tittar efter Meransa, som går med långa steg bortåt sandgången. Kanjab vaggas med smidiga rörelser. Hon har två små barn på ryggen. Solen lyser ner mellan de lumiga träden. Allt är mycket skönt.

Jag minns hur jag sitter i en fåtölj vid ett lågt bord, som är fullt av fruktskålar och karaffer. Meransa vräker sig i en fåtölj åt vänster sida. Neia sitter till höger. Hon har Kanjab framför sig och matar tigern med druvor. Tigrar äter inte druvor, men Kanjab gör det. Neia skrattar fågelljust och stoppar in sina smala fingrar mellan de glänsande tänderna i vilddjurets gap — men Kanjab är inget vilddjur.

Jag ser en scen av vild skönhet: En altan, full av prunkande blommor och slingrande grönska. I altanens räck finns en öppning och utanför sträcker sig en metalltunga rätt ut. Den har ett tunt filigranräckverk, men ytterst finns ingenting alls. Nedanför är det tvärstup. Byggnaderna försvinner ner i parker. Staden glänser i solskenet. Där ute på metalltungan står Kanjab. Hon ser sig om och ger ifrån sig ett dovt ljud. Hennes sidor börjar ar-

beta och det pumpas dova ljudstötter ur henne, högre och högre, ända tills hon drar in luft och låter ett åsklikt rytande rulla ut över den vidunderliga staden, ut över stupen och parkerna och de skyhöga tornen. Denna scen föder rysningar i mig var gång jag minns den. Detta har hänt. Annat kan det ej vara.

Men Kvátur-Glon är inte jordiskt. Är det möjligt att evolutionen gått samma spår på skilda planeter? En tiger, en människa, det är specialiserade arter. Jag hisnar inför tanken att det skall finnas livsformer av typiskt jordisk art i andra världar. Det förefaller mig omöjligt — men jag minns.

Mormor, morfar, ni mina kära, nära. Ni skulle aldrig ha kunnat förstå. Redan detta med Esta var för mycket för er. Hur mycket mer skulle det då inte varit med stjärnorna? Ändå skulle jag ha velat berättat för er, berätta den kosmiska legenden om själar som vandrar på stiglösa vidder mellan världsrymdens eldar och ingenstans har något varaktigt hem. Men ni är borta nu och era spår har försvunnit.

Som Dina spår, min Neia. En gång för längesedan gick Du med Dina små fötter i gräset i Kvátur-Glons parker och skrattade och sjöng och var lycklig åt livet. Men seklerna vandrar förbi och rumtidens ena moment är inte det andra likt. Skugga efterträder ljus och ljus efterträder skugga och varje liv har att möta sin död. Jag har mött många dödar men alltid kommit tillbaka. Var är Du nu, min Neia? Ack, Du minns inte, för det är få som minns. Och ni båda, mormor, morfar, var har ni nu er plats? Jag kunde möta er på gatan och inte känna igen er, för det är bara kroppen man kan känna igen, och ni lever nu i nya kroppar. Och låt oss tänka att jag mötte Dig, mormor, på gatan och på något sällsamt vis kände igen vågorna ur Din själ. Kanske var du en man på 30 år, gift, med barn och stressarbete. Jag skulle hälsa: "Hallå mormor, det var längesen!" Vad skulle Du säga då? Givetvis: "Är ni full, människa? Är ni inte riktigt klok?" Ja, så skulle Du svara.

För det är ju så att vi tror oss vara vad vi fötts till och fostrats till, och kallas Du Karl Svensson så är Du Karl Svensson och ingen annan. Kommer någon och säger att Du hette Greta i Ditt förra liv så snäser Du till: "Äh, far och bada!" Det är naturligt, men tragiskt. Att tro att man levt förut är inte normalt. Jo, man kan mycket väl säga att

man ibland har en känsla av att man levt förut. Det går bra, för det "finns så mycket konstigt här i världen", och strax börjar någon berätta om en sanndröm och en annan berättar om mystiska knackningar, och man är i gott sällskap. Men om man säger sig ha minnesfragment ur ett tidigare liv, så är man strax litet mer underlig. Jag är väldigt underlig, för jag minns detaljerat och levande och bryr mig inte om att diskutera hur detta är möjligt.

Jag kan se en hamn just nu. Jag står vid stenbalustraden och vet att jag är ute på en resa och bara har att ta det lugnt. En båt kommer farande över de små vågorna, långt ute från havet. Ur en anordning vid aktern på den skimrar något blåaktigt. Båten rör sig med oerhörd hastighet men svänger och sänker farten och går in mot en smacker brygga, där det ligger rader av andra motorbåtar. Jag har inte sett detta i mitt nuvarande liv. Det hände i det gåtfulla Kvátur-Glon.

Från samma plats, kanske en feriort, minns jag hur jag talade med en författare, som — lustigt nog — textade sina böcker för hand. Det fanns säkert skrivmaskiner där, men han textade ändå. Jag minns att jag hade en invecklad diskussion med honom men har inte den blekaste aning om vad vi diskuterade.

Kanske var han en berömdhet och jag kände mig så upplivad av att träffa honom att jag tack vare det kommer ihåg scenen efter flera liv — efter minst tre dödar i alla fall. Hur blir det i mitt nästa liv? Kommer jag att minnas då också? Eller smälter enskildheterna ihop och leder till att jag om en milliard år inte kan skilja mellan Dénis och Voostlår? För visst kommer jag att leva om en milliard år, och säkert kommer jag då att ha nått så högt upp på livsskalan att jag minns räkningar av liv, liksom jag nu minns dagar. Men hur kommer mina minnen att te sig? Har det någon betydelse? Det viktiga är vissheten om odödligheten. Enskildheterna... tja, vad är det för mening i att jag just nu minns hur jag trampade ner mig i en bäck vid två års ålder, fick vattnen i stövlarna och sedan smisk i stjärten? Eller att jag i nästa nu minns hur jag satt tillsammans med en ljusblond kvinna och talade med en rent silverhårig man i ett rum, vars ena vägg var helt av glas? Utanför sänkte sig terrasserade par-

(Forts. på sista sidan)



Estas föräldrar — och Dénis morföräldrar — Berta och Axel Thynell

Försvarets Forskningsanstalt har sedan 1965 låtsats granska svenska UFO-fall. En meteorolog — men numera "rationaliseringsman" — Tage Eriksson har på deltid haft hand om saken. Ibland uttalar sig denne Eriksson för pressen och berättar med ett småleende att flygande tefat, det är troligen bara ballonger, satelliter, meteoror, stjärnor, flygplan och andra kända företeelser, som har feltolkats, och att det inte finns några som helst belegg för att rymdfarkoster från andra planeter besökt jorden. Och pressen tror naturligt nog på den statlige "experter" och skriver att nu har FOA avslöjat de flygande tefaten, nu går Tage Eriksson till rätta med "bevisen" för rymdfarkoster etc. Pressen, som skriver av Erikssons uttalanden, uppger att fall har förklarats som ballonger etc., när det är fråga om *gissningar* av Eriksson.

Sedan flera år bryr sig FOA knappast om UFO. Eriksson svarar på förfrågningar i telefon och brev, låter sig intervjuas av pressen, tar emot och arkiverar UFO-rapporter som kommer in.

Men det är uppenbart att någon UFO-forskning värd namnet inte heller tidigare har bedrivits på FOA. Eriksson medger att han aldrig gjort någon platsundersökning. Han har aldrig brytt sig om att själv skaffa sig en bild av ett observationsställe eller av ett vittne. Han har nöjt sig med att svara i telefon och i några fall ringa upp en observatör. Som ett exempel på sin metod berättar han (i intervju i förra numret) att han en gång satt vid skrivbordet och listade ut att vad en telefonrapportör menade med horisonten var något mindre än han (Eriksson) först trodde!

Vilhelmina-fallet 1967, som får räknas som ett av de intressantaste i vårt land på senare år, förmådde inte Eriksson att ens lyfta telefonluren och ringa familjen Söderström. Han nöjde sig för egen del med att läsa i pressen att en lantbrukare hittat en ballong i området — med oviss anknytning till Vilhelmina-observationen. Han läste även Rehns och Schalins rapport till FOA om sammanträffandet med familjen Söderström men kommenterar med beklagande att de ju inte är några sanningsvitnen som kan avgöra saken.

Om Eriksson ursprungligen gjorde

något åt fallet Ann-Lis D. är inte bekant. Men när det kom en uppgift från UFO-Göteborg att en pojkvän till flickan bekant att de två tillsammans hittat på alltihop, godtog Eriksson uppgiften och berättade om fallet som ett exempel på påhittade UFO-historier; bl. a. relaterade han det för en redaktör på FOA-tidningen (nr 1, 1970). "Flickan ville komma i tidningen", säger Eriksson och har alltså även hennes psyke klart för sig. Men det finns inget erkännande från henne själv. Hon tillbakavisar anklagelsen för lögn vid samtal med bl. a. Rehn, Schalin och denna tidskrifts redaktör. Rehn och Schalin fick vid personligt sammanträffande det allra bästa intryck av henne. Vad som kommit fram i saken är knappast av den karaktären att det är tillräckligt som underlag för ett påstående att fallet är uppkärlat som fri fantasi. — Tyvärr har UFO-Göteborg trots flera uppmaningar inte lämnat uppgift om vem den person är som sägs ha kokat ihop historien tillsammans med Ann-Lis D., och den unga damen själv säger sig inte veta vem som avses. Göteborgsföreningen har således inte gett oss någon möjlighet att kontrollera de anklagelser som den sprider ut.

Eriksson är mycket "kritisk", när det gäller rapporter som tyder på rymdfarkoster, men när det är fråga om föregivna avslöjanden finns tydligen ingenting kvar av den "skeptiska" attityden, utan då accepterar han gärna påståenden och för dem vidare till massmedia.

Även om vi inte har någon fullständig kännedom om Erikssons agerande vid sin telefonapparat på FOA, så framträder i alla fall bilden av en man med ett kompakt ointresse för den sak han satts att granska. Han har ingen kontakt med utländska experter, som talar för UFO-forskning, såsom McDonald, Saunders, Vallee, Sprinkle, Harder, Zigel — och inte heller med Hynek — samtliga akademiska forskare. Han bryr sig inte om specialtidskrifter som Flying Saucer Review, UFO Investigator och APRO Bulletin. Och han har, naturligtvis, aldrig haft något som helst intresse för Sökaren, som har beskrivit flera intressanta svenska UFO-fall och informerat om händelser i utlandet, och han har aldrig nämnt den sam-

ling UFO-klipp ur Sökaren och det elektrostencilerade urvalet artiklar ur denna tidskrift, som vi skickat honom. Han känner inte till fall med "humanoider" i Sverige, och han bryr sig inte om de rapporter som kommer in till UFO-föreningarna eller de redogörelser som sammanställts av dessa — såvida de inte är "avslöjande".

Professor Hynek har ju underkänt amerikanska flygvapnets UFO-undersökningar. *De var inte vetenskapliga*. Men FOAs UFO-arbete står på en ännu mycket lägre nivå. Air Force gjorde i alla fall platsundersökningar — Eriksson har nöjt sig med att sitta vid skrivbordet i ett stort arbetsrum och ringa några telefonsamtal till flyget, flygplatser etc.

Tage Eriksson har två—tre favoritfall som han oftast relaterar vid förfrågan. Det är löjliga felbedömningar: gatlykta, månen, sportflygplan. Hur intressant hade det inte varit med grundliga och kompetenta undersökningar av de bästa fall som UFO-föreningarna kan visa upp? Föreningarna skulle säkert uppskatta ett samarbete med FOA.

Eriksson säger att han visst är intresserad av UFO. — Men det är tydligt att han är väldigt missnöjd med det nuvarande UFO-fenomenet. Han skulle vilja ha ett samarbetsvilligt fenomen som stannade kvar på platsen för iakttagelsen eller lämnade delar efter sig som kunde transporteras till FOA för att undersökas i laboratorium. Det UFO-fenomen som nu existerar och som flyr undan och inte låter sig fångas, är Eriksson otillfredsställd med. Hur kan det begära att få studeras av vetenskapligt utbildade forskare? Förstår det inte att man måste kunna göra noggranna laboratorieundersökningar med det?

Vitnesrapporter enbart intresserar inte Tage Eriksson.

*

I FOA-tidningen nr 1 i år finns en artikel om UFO, vilken är gjord på uppgifter från Eriksson. Artikeln är bemängd med felaktigheter och missvisande uppgifter, och det skulle ta för mycket utrymme att gå in på detaljer här. Genom försåtliga formuleringar ger man ett intryck av att UFO-intresserade är en hop okritiska individer med klen fö-

(Forts. på sid. 18)

I radio (1968) och TV (1970) berättade Ruth Dahlén om en märklig kosmisk vision som hon hade 1946, då hon upplevde att hon var *ett med allt* (— se Sökaren nr 6, 1970). De två programmen, som var något utanför det vanliga, väckte många människors spontana tacksamhet och glädje — och det var några som skrev brev till Ruth Dahlén. Andra skrev till professor Edsman eller Sveriges Radio.

Efter radioprogrammet "Mystiker i Vällingby" hade professor Edsman ett speciellt program i radio, "Mystiker tur och retur", som helt ägnades åt lyssnarbrev. Det var publicerat i Röster i Radio-TV nr 13, 1969. På S:ta Katarinastiftelsen och på Åbo akademi har han också talat om lyssnarnas reaktion liksom vid en gästföreläsning i Basel, "Mystik als Opposition in der Wohlfahrtsgesellschaft" (mystik som opposition i välfärdssamhället).

Ruth Dahlén omtalar att breven — 24 efter radio- och 37 efter TV-programmet — varit till stöd glädje och uppmuntran för henne. Genom hennes vänliga tillmötesgående har vi fått ta del av dem.

Flera personer skriver om det djupa intryck som Ruth Dahléns berättelse gjort på dem. En har upplevt den som "befriande och trostärkande". En annan har fått hjälp att "inte längre känna rädsla för döden". En lyssnare har haft "stor glädje och välsignelse av radioföredraget", och en prövad änkefru skriver att det var "underbart att få hämta kraft av sådana program". En ung man tackar för beskrivningen av kosmos, som han kallar "den ljusvärld som vi alla önskar att få uppgå i".

En dam berättar att radioprogrammet har gjort henne mycket lycklig och tacksam och att hon "fylldes av en innerlig glädjefrid. — — Det Ni skildrar är det jag djupa har önskat och trott på." Hon längtar, liksom flera andra, efter att få läsa Ruth Dahléns kommande bok.

En annan dam uttrycker en önskan att Sveriges Radio måtte ge flera sådana program "som ett motgift mot allt sekulariserandet som pågår".

"Må detta bli början till en ny syn på verkligheten", hoppas en person, och en annan anser det "glädjande

att även mystikupplevelser blir bemötta med saklighet och förståelse från vetenskapligt håll".

En dam i den äldre medelåldern tackar för TV-programmet och berättar om sin tro på det gudomliga och andliga livets verklighet. Hon beklagar att statskyrkan har så litet att säga om det som kommer efter döden, och hon tycker det är underligt att människor i våra dagar har så litet intresse för den frågan.

Några brevskrivare nämner den danske vismannen Martinus som ett exempel på en liknande kosmisk vision som Ruth Dahléns.

En man, över åttio år gammal, satt "fullständigt trollbunden, fascinerad, hypnotiserad" vid radioapparaten. Han funderade mycket över vad det hela kunde innebära, frågar sönderslet hans själ, men, sedan förtrollningen efter flera dagar lösts, anar han bakom programmet ett skickligt lagarbete, där syftet varit att göra PR för en ny världsreligion, influerad av hinduism, zenbuddism, konfucianism, shintoism och taoism!

Ett par personer undrar litet över Sveriges Radios roll i sammanhanget. En beklagar att "den religiösa aspekten" hade kommit bort i TV-programmet och erinrar om att denna finns med i Edsmans bok, där det t. ex. på ett ställe står att "Gud finns på ett självklart sätt i centrum såsom den osynlige dirigenten för den orkester som leder den dansande ljusbaletten" och att visionären förnam att Någon vände blad i hennes livs bok, gav förklaringar och svar på frågor. Skribenten undrar om TV sovrade på ett tendentiöst sätt. — En man ställer frågan om programmakaren klippt bort något av intervjun eller om Ruth Dahlén möjligen inte berättade allt. "Om Gud gav Er denna vision, var den då inte förbunden med något preciserat budskap?"

En del människor har alltså upplevt att mystikerns vision inte alldeles passat in i deras eget religiösa tankesystem — och de har därför tänkt att något väsentligt kanske undanhållits lyssnarna/tittarna. Men för de flesta som skrivit har fru Dahléns berättelse varit något av en själslig medicin.

Några brevskrivare nämner att de haft vad de tycker är besläktade upplevelser, men de finner det svårt att ge ord åt vad de erfarit. "Jag har bl. a. sett eld utan att något för-

tärts", skriver en kvinna. "Ibland 'hör' jag också och har på detta sätt fått en del märkliga uppdrag."

En man berättar om en "uppenbarelse" han hade, sedan han 1943 fått inkallelse till beredskapstjänst. "En förmiddag några dagar innan jag skulle inställa mig, satt jag och tänkte så här för mig själv: '— — det skall bli roligt att få komma ut och göra någonting för sitt land — —.' Då hände något märkligt, och för mig alltså oförklarligt: Jag såg i en ljussky upp mot taket, där jag satt, ett strålände anlete (med en skönhet och ett leende, som jag ej kan beskriva) och jag hörde en röst i mitt öra, som sade: 'Du skall göra något för mänskligheten!' Samtidigt tyckte jag, att uniform och gevär, som jag i andan redan försett mig med, rycktes ifrån mig. Under ett par dagar efteråt hade jag en känsla av att leva i en högre värld.

Upplevelsen blev avgörande för mig. Jag ringde till en präst i staden och berättade, det jag upplevt. Prästen sade: 'Gud har talat.' Jag vägrade alltså vapen och blev erkänd som vapenfri. I min ansökan står 'uppenbarelsen', om jag får kalla den så, relaterad...

Kanske är det meningen, att vi, som haft oförklarliga upplevelser, ska slå oss samman och ge ut en samlingsvolym: 'Underverk sker även i dag...'. Många kristna säger: 'Nu för tiden sker inga under och visioner. Det är bara demoner eller onda andar, som spelar spratt med människorna, eller också är de, som upplever sådant vrickade i skallen — — —!'

Om man åtminstone kunde få slippa höra det sistnämnda om sig! Många människor har haft syner och har varit med om mirakulösa ting men vågar ej yppa det — — —.

*

Ingenjör Bertil Kuhleman i Enebyberg berättar för Sökaren om en kosmisk glimt.

"Det var sommaren 1956. Jag var 25 år och hade en kamrat som var ett par år yngre än jag och som jag träffade ganska ofta. Vi brukade diskutera andliga och religiösa ting, bland annat spiritistiska fenomen och frågan om Guds existens.

Kvällen före min semester det året kom vi tillsammans och satt och

(Forts. på sid. 17)

DOKTOR JONÁS, MEDICINE ASTROLOG

Jordens folkmängd ökar med 60 miljoner årligen. Var andra eller tredje sekund föds en ny människa. Befolkningsexplosionen ställer läkarvetenskapen inför ett komplicerat problem — födelsekontrollen. Mitt i alla dessa strävanden har nu en slovakisk läkare uppenbarat sig, dr Eugen Jonás, överläkare och psykiater, numera chef för forskningscentralen ASTRA i Nitra. Han försöker lösa detta problem som angår hela mänskligheten på astrologisk grundval. Följden har blivit att många kolleger vänt honom ryggen till, att han fått många fiender och förtalare men också en rad entusiastiska anhängare. Så här svarar dr Jonás på frågor rörande sitt arbete.

FRÅGA: Vissa överraskande resultat av Era hittillsvarande forskning inom gynekologin har nått allmänheten. Hur ämnar Ni fortsätta?

SVAR: Jag sysslar med beräkningar i fyra kategorier. För det första gäller det kvinnans ofruktsamma dagar för ett år framöver, för det andra särskilt gynnsamma dagar för avling av en gosse eller en flicka, för det tredje lämpliga dagar för kvinnor som inte kunnat bli havande men gärna vill ha ett barn och för det fjärde lämpliga dagar för kvinnor som tenderar att få missfall men önskar barn. Jag utgår härvidlag från den kosmiska strålningens och från himlakropparnas inverkan på kvinnornas fruktsamhetsrytm. Kvinnans fruktsamhetsperiod påverkas i synnerhet av månens faser, fostrets kön påverkas av månens ställning. Himlakropparnas dragningskrafter inverkar på fostrets levnadsförmåga och vitalitet. Jag har lyckats upptäcka vissa lagbundenheter i universum och har tillämpat dem på flera tusen fall. Jag skall inte gå närmare in på den komplicerade väg, längs vilken jag sedan 1956 arbetat mig fram till mina nuvarande insikter, hur jag samlade erfarenheter och verifierade dem. Jag skall bara nämna resultat från den senaste forskningen. Från den 1 juli 1968 till slutet av januari 1969 utarbetade vi beräkningar för ca 10.000 anmälda kvinnor, varav ca 2.000 anmält sig i preventivt syfte. Hittills har bara 11 låtit höra av sig med ett icke önskat havande-

skap. Redan tidigare uppnådde vi 98 procents pålitlighet med vår metod. Det nya forskningsmönstrets hittillsvarande utveckling tyder på att vi närmar oss 100-procentig säkerhet. Jag betonar att det här rör sig om en naturlig reglering som inte kan skada hälsan med några medikament och där kvinnan inte ens behöver genomgå en gynekologisk undersökning. För oss är det viktigt att veta klockslaget, dagen och orten för kvinnans egen födelse och vissa personliga uppgifter. Även i de tre övriga forskningskategorierna är våra resultat positiva i omkring 98 %.

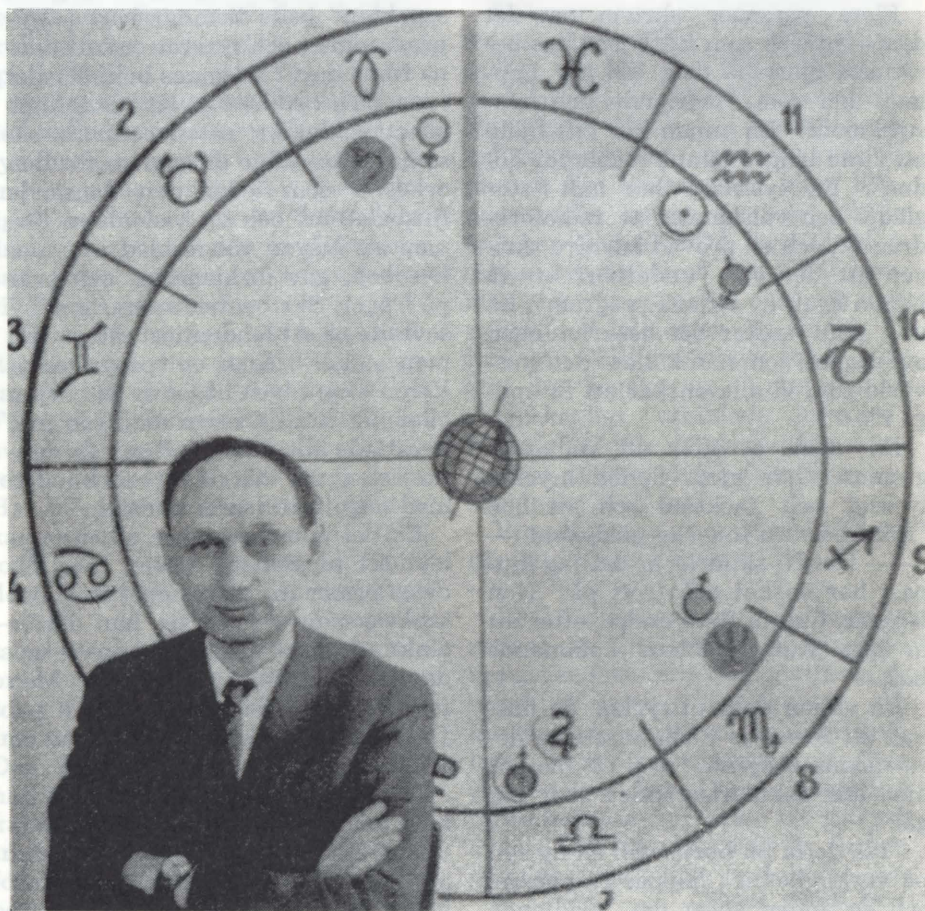
FRÅGA: Hur tävlar Er metod med övriga preventivmetoder?

SVAR: Knaus-Oginometoden kan man lita på till ca 30 %, P-pillren efter de hittillsvarande resultaten till ca 98 %. P-pillren har dock biverkningar och får inte intas oavbrutet och inte heller utan läkarens tillstånd. Liknande garantier ger även andra, mekaniska preventivmedel. Aborter är drastiska ingrepp i organismen och kan få ogynnsam-

ma både fysiska och psykiska följder. Det ser ut som om den naturliga födelseregleringen skulle vara bland de bästa preventivmedlen både med tanke på hälsa, etik och moral.

FRÅGA: Hur har fackkretsarna reagerat på Era forskning?

SVAR: På sistone har flera experter reviderat sin ursprungligen mycket negativa inställning som gränsat till fientlighet. Nu upplever jag inställningen som positiv. Således kom vissa experter i Tjeckoslovakiska sociologiska sällskapet, som är knutet till vetenskapsakademien i Prag, i januari med initiativet att i anslutning till sektionen för integral antropologi grunda en forskargrupp för astrobiologi med säte i Nitra. Jag har blivit dess ordförande. Gruppen skall koordinera expertsträvanden inom flera natur- och samhällsvetenskapliga grenar genom att utnyttja de resultat och den metodik jag på tolv år lyckats utarbeta även inom andra vetenskapsgrenar, exempelvis biologi, agrobiologi, astronomi o. s. v. På sistone har jag fått



löfte om stöd på högsta håll i Prag och Bratislava.

FRÅGA: Finns det intresse för Er metod i andra länder?

SVAR: Intresset var från första början större där än hemma hos oss. Detta framgår bl. a. av att jag först gjorde en undersökning i Ungern och senare i Västtyskland genom tidskriften Wochenende. Jag fick genklang och blev ombedd att utföra beräkningar för kvinnor i alla världsdelar. Ett icke ringa intresse har mina forskningar väckt i Vatikanen och i Sovjetunionen. Biofysikern L. Golovanov, CSc., medlem i Naturvetenskapliga sällskapet i Moskva, för vilken jag för två år sedan redogjorde för min metodik och mina resultat har skrivit flera artiklar om saken och likaledes rönt ett livligt intresse. Han har föreslagit att jag i Sovjetunionen skulle utveckla en liknande forskningsaktion som den i Nitra. Den kände astrofysikern, dr ing. Andre Magyari, ledamot i vetenskapsakademierna i New York och Paris, har bekräftat riktigheten av min metod ur astrofysikalisk synpunkt.

FRÅGA: Det är bekant att Ni stött på det största motståndet bland experter därför att Ni ständigt betonar upptäckens samband med astrologi.

SVAR: Detta är helt logiskt. Det finns väldigt få människor i världen som ägnar sig åt vetenskaplig astrologi. Således är de experter som förstår sig på saken också mycket få. Jag vill betona orden "vetenskaplig astrologi". De scharlataner som kallar sig astrologer och som i tidningar och tidskrifter i väst — och på sistone tyvärr också hos oss — publicerar olika slags horoskop och förutsägelser tar vi som sysslar med astrologi som seriös vetenskap på det skarpaste avstånd ifrån.

Jag har redan nämnt att jag i min metod utgår från den inverkan himlakropparna, i synnerhet solen, månen och vårt solsystems planeter har på allt levande och dött på jorden. Lagbundenheter kring dessa fenomen var kända redan för de gamla kaldéerna, babylonierna, de lärda i det gamla Kina, Indien, Assyrien och Egypten. Däröfver vittnar även Cheopspyramiden som inte bara är ett fantastiskt byggnadsverk utan också innehåller en mängd exakta astronomiska uppgifter. Med astrologi sysslade framstående lärda — läkare och astronomer såsom Avicenna, Kepler, Paracelsus, Johannes Müller-Regiomontanus och

under de senaste seklerna prof. Pfaff, som till 1810 föreläste i vetenskaplig astrologi vid en speciell lärostol vid universitetet i Erlangen. Därefter övertogs ämnet av olika halvbildade mer eller mindre skumma siare som svarar för all den ballast som profanerat astrologin.

Jag har alltså utgått från de hittills samlade erfarenheterna och tror mig ha avslöjat vissa lagbundenheter som bekräftas av modern vetenskap. Jag har tillämpat dem främst på kvinnans organism.

FRÅGA: Hur kan den vetenskapliga astrologin utnyttjas i vår moderna värld?

SVAR: Den kan utnyttjas till att främja det goda och utesluta det onda. Den kan t. ex. ganska pålitligt förutsäga när trafikolyckorna tilltar, epidemier sprids, människorna eller hela folksamlingar blir aggressivare, naturkatastrofer kommer att ske... Men också gynnsamma villkor för ingående av avtal, när det är gynnsamt att inleda förhandlingar eller andra aktioner o. s. v. Den kan alltså tillämpas inom sociologi, ekonomi, politik, jordbruk, kommunikationer, meteorologi, hälsovård o. s. v. Med andra ord inom alla områden av den mänskliga verksamheten och de mänskliga förhållandena. Därför skall dess resultat inte hamna i obehöriga händer.

FRÅGA: Vilken spridning har Ni räknat ut att Er metod kommer att få?

SVAR: Forskningscentralen ASTRA grundades den 1 juli 1968 under synnerligen gynnsamma omständigheter. Metoden borde ha framgång och vinna erkännande världen runt.

Vi önskar Er lycka till och skall följa sakens utveckling.

Vlado Zila.

Artikeln är med tillåtelse återgiven från »Livet i Tjeckoslovakien», nr 6, 1969.

MYSTIK SOM MEDICIN (Forts. fr. sid. 15)

pratade, och med oss var en flicka, knappt 20 år, som min kamrat nyss hade börjat umgås med. Vi fördjupade oss så i stora livsfrågor att timmarna gick — klockan blev både tre och fyra på morgonen. Plötsligt — vid halvfemtiden — kände vi det som om vi åkte runt i någon sorts

Vill Ni ha information om elixiret, den 250-åriga "Haarlemer healing oil", skriv till

Harald Schubert,

S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm

kosmisk karusell. — Efteråt tyckte vi att vi upplevt att vi suttit i en gemensam slänggunga med Gud.

Det föreföll oss som om upplevelsen varat omkring en halvtimme till en timme, men när vi tittade på klockan, fann vi att det inte kunde ha gått mer än en minut.

Efteråt tyckte vi att många av de problem vi resonerat om och som verkat mycket svåra att klara ut, framstod betydligt klarare än tidigare, och många av dem var rent av lösta. Vi kände oss väldigt stimulerade av vår upplevelse. Normalt är man ju annars trött vid den tiden på morgonen, om man inte har sovit, men vi kände oss pigga som om vi hade sovit gott flera nätter innan.

Naturen syntes nu liksom helt förändrad. Så var det för mig, och av samtalen med de andra fick jag den uppfattningen att de upplevde detsamma. Jag var annars ingen främling för naturen utan hade ofta varit ute och gått i skog och mark, inte minst under frisksportartiden några år innan. Men den här morgonen efter upplevelsen att 'åka slänggunga med Gud' var det helt annorlunda än förut. Jag kände nu hur naturen levde, och jag erfor en absolut gemenskap med helheten, allt, och även med mänskligheten.

Under min semester, som började följande dag, gick jag omkring i naturen och njöt och tittade på varje enskilt blad; jag liksom levde med i bladets liv.

Känslan av enhet med alltet tonade av. Efter fyra dagar var den helt borta. Men upplevelsen hade gjort ett mycket starkt intryck på mig, och jag pratade vitt och brett om den — men märkte samtidigt hur oerhört svårt det var att kläda den i ord.

Jag återupplevde aldrig 'slänggunga med Gud', men jag har efteråt haft antydningar till liknande upplevelse.

Numer ser jag naturen precis på samma sätt som jag gjorde före 'metamorfosen', men jag saknar väldigt mycket den intensiva känslan av gemenskap med naturen som jag erfor då.

FÖRNYA PRENUMERATIONEN

DEN STORE NATURLÄKARENS TESTAMENTE

ORSAK OCH VERKAN

Den geniale naturläkaren Hjalmar Löfgren, som räknade många läkare bland sina patienter, samlade i sin bok **ORSAK OCH VERKAN** sitt rika vetande om naturenliga behandlingsmetoder för våra vanliga sjukdomar, från A (astma) till Ö (ögonsjukdomar). Han var en oöverträffad mästare i chiropraktik men behärskade också ögon-diagnos, homeopati, yoga, vegetarism och örtläkekonst. Han skrev om filosofiska och andliga frågor, spiritism och strålningsfenomen. En guldgruva för varje Sökare! Ett fåtal ex av denna märkliga bok (ord. pris 25:—) säljs NU till **förmånspris 15:—** till denna tidnings läsare. Skriv eller ring i dag!

VART STYR VÅR JORD?

Med intuitiv klarhet och vittfamnande kunskap visar Elisabeth Ståhlgren i **Tolkning av Johannes' Uppenbarelse** hur vår missushållning med jordens gåvor, vår förgiftning av jord, vatten och luft, vår kortsiktiga materialism och lek med för-intelsevapen, satelliter m. m. är på väg att dra in de katastrofer i jordzonen, vilka i liknelsens form finns kartlagda i Johannesuppenbarelsen. Men boken är ej pessimistisk. Dess upplysning leder till nytt hopp: "Att befrias betyder att leva på ett nytt sätt, att inte känna oro och ångslan." 200 sid. 26:—.

Läs även förf:s föreg. böcker. **AGNI YOGA** eller **ELDENS YOGA**. Kosmisk kunskap. 16:—, **EVIGHET—OÄNDLIGHET**. Läran om 10 dimensioner. 22:—, (Moms + porto tillkommer på bokpriserna.)



BOKGÅVA TILL SÖKARE!

Om boken **DET VITALA PROBLEMET** av Alb. Svensson skriver Ebba Waerland bl. a.: "Den öppnar för oss svindlande perspektiv — av ett liv med hittills oanade utvecklingsmöjligheter." Obs. Denna inspirerande bok i praktisk och andlig livskunskap medsändes FRITT vid samtidig best. av minst 2 av ovan nämnda böcker. Uppgiv Sökaren som källa. (Bokens ordinarie pris är 12:—.)

REFORMFÖRLAGET

Box 16 186 • 103 24 STOCKHOLM 16
Tel. 08/766 26 82 • Säkrast 10—14.



DET INRE LJUSET (forts.)

satt i fängelse sammanlagt ungefär sex år.

Kvåkarna missionerade intensivt, både inom och utom England. Då George Fox avled 1691 fanns det 50.000—60.000 kväkare i England, och år 1700 fanns samma antal i Amerika. (Nu: omkring 200.000 i hela världen.)

Under den första tiden fick "vänerna" utstå förföljelser från samhället på grund av sin motsättning till de etablerade kyrkosamfundet samt vägran att svära ed vid domstol och — i många fall — vägran att göra vapentjänst. Numer är kvä-

karna, trots att de är så få, ett av de mest ansedda och respekterade religiösa samfundet, vilket säkert beror på deras starka sociala engagemang. De har över hela världen varit socialt och filantropiskt verksamma, har arbetat för negerslaveriets upphävande i Förenta staterna, för human fångvård, fred, skolundervisning och social rättvisa. I vår tid har de engagerat sig mot Vietnamkriget, och de har bedrivit hjälparbete i krigshärjade länder.

Kväkardomen i Sverige

Det svenska kväkarsamfundet, Vännernas samfund i Sverige, som

har cirka 150 medlemmar, växte fram ur en grupp intresserade som samlades på 1920-talet. De första stilla andakterna hölls på Birkagården i Stockholm.

Bland svenska kväkare kan nämnas författarinnorna Elin Wägner, Jeanna Oterdahl och Emilia Fogelklou Norlind.

Stilla andakt hålls numer varje söndag i Stockholm på **Kvåkargården, Varvsgatan 15**; andakter hålls också i Göteborg, Jönköping, Nässjö, Rimbo och Örebro.

Tidskriftsorgan för Vännernas samfund är **Nordisk Kväkartidskrift**.

FRIA KYRKAN (forts.)

OSS ..."

Den fria kyrkan i Berkley vill göra människorna fria, ge rättigheter åt dem som saknar det, befria de förtryckta, skapa fred och rättvisa åt folket. Den fria kyrkan vänder sig mot det sinnessjuka kriget i Vietnam, där unga amerikaner tvingas resa till främmande land och mörda andra människor — om de inte vill vistas fem år i amerikanska fängelser.

Den fria kyrkan är en "gerillakyrka", eftersom den inifrån vill bekämpa och omforma den amerikanska samhällsstrukturen. Den har deltagit i olagliga demonstrationer och har haft en hel del med polisen att göra. En gång tog polisen till tårgas, och en av prästerna, Jock Brown, blev nedslagen. En annan gång använde poliserna gevär och CS-gas och omringade kyrkans läger så att ingen kunde ta sig ut eller in där, varefter helikoptrar spred ut CS-gas över lägret.

Den fria kyrkan står även på deras sida som vill bevara den ekologiska balansen i naturen och strida mot miljöförstöringen. Den är på deras sida som överallt arbetar för fred, frihet och rättvisa.

(Litteratur från Free Church Publications, P. O. Box 9177, Berkeley, Cal. 94709, U.S.A.)

TAGE ERIKSSON (forts.)

stånd. Man förtiger viktiga fakta — nämner t. ex. inte med ett ord de utländska vetenskapsmän som gjort undersökningar och ser allvarligt på UFO-fenomenet samt talar för forskning. Artikeln i FOA-tidningen är ett exempel på grovt tendentiös behandling av ett ämne.

Fil. dr. Henning Karström:

VÄGEN TILL HÄLSA

V

Den vegetariska kostens fördelar

Man kan utan överdrift säga, att de flesta av vår tids näringsexperten mer och mer börjat inse den vegetariska kostens fördelar i jämförelse med den animaliska.

Sålunda har världens största läkarsällskap, the American Medical Association (AMA) vid sin årliga utställning i New York City år 1965 för allmänheten utgivit en vetenskaplig publikation, vilken gör gällande, att människans förfäder var växtätare — alltså icke köttätare, ej heller allätare. Jag återger följande ur nämnda publikation:

"Studier av tandstrukturen hos nutids-människan visar, att hon äger alla de egenskaper, som utmärker ett strikt växtätande djur. Hur kommer det sig då, att även om människan är skapad till att äta vegetarisk föda, hon likväl blivit allätare? Häre kanske ligger orsaken till att hjärtsjukdomarna bland människorna blivit så allmänna i jämförelse med djuren."

I publikationen framhålls vidare, att en hög frekvens av sjukdomar i kransartärerna förekommer i de köttproducerande länderna och vidare, att "olika människogrupper i dag, som använder vegetarisk diet, praktiskt taget utan någon köttföda, har en avsevärt låg blodkolesterolhalt ävensom en mycket låg frekvens av hjärtsjukdomar. Detta har tydligt påvisats i länder sådana som Indien, där omkring 50 % av invånarna är stränga vegetarianer. — Född till att vara en strikt vegetarian har människan förväntat sitt tänkande för att göra det möjligt att utöka sin diet med köttföda. Allt eftersom människan utvecklades till ett civiliserat tillstånd, ökade hon sin kost med en betydande kvantitet kött. En högre levnadsstandard förefaller att betyda för människan köttföda, som fås av gödda tjurar, vars kött innehåller mycket fett och kolesterol. Härigenom kommer det redan överbelastade blodkärssystemet hos människan att lida ytterligare påfrestand."

Men det ovan anförda uttalandet är ingalunda det enda — långt därifrån. Den medicinska litteraturen i vår tid innehåller allt flera anföranden om relationen mellan blodkolesterol och hjärtattacker. Det mesta som skrivs i den vägen går ut på, att kolesterolhalten i blodet står i direkt relation till förbrukningen av djurfett, t ex kött, smör och ägg. Faktum är,

att för de flesta människor är köttätandet den främsta orsaken till den höga fettförbrukningen. Därför börjar man från rent vetenskapligt håll allt mer att varna allmänheten särskilt för det mycket köttätandet.

I det amerikanska läkarsällskapets tidskrift JAMA av den 3 juni 1961 redogörs för en omfattande undersökning av dr W A Thomas beträffande dietens avgörande inverkan på hjärt-kärlsjukdomarna. Nämnda undersökning har visat, att en vegetarisk kost kan förhindra 90 % av våra blodpropssjukdomar samt 97 % av våra sjukdomar i kransartärerna. Redogörelsen för dr Thomas' undersökning avslutas med orden: "Läkare ävensom livsmedelsindustrin bör noggrant beakta, att i fråga om att förhindra kärlsjukdomar är kontrollen av människans kost av största betydelse."

Den kände näringsfysiologen dr D M Hegstedt vid Harvard-universitetet i USA har med eftertryck framhållit, att det är hög tid att på nytt granska den animaliskt betonade diet, som så länge rekommenderats i USA såsom den bästa. Han framhåller, att medan en hög förbrukning av kött, ägg och smör är bra för jordbrukets och kreaturshushållningens finansiella utveckling, är den ingalunda idealisk för folkhälsan.

Det borde vara klart för oss var och en, att en god och stabil folkhälsa är en nations största tillgång, och att andra intressen — de må sedan vara av ekonomisk eller annan art — bör vika för befrämjandet av folkhälsan.

Kolesterol-sänkande faktorer i växtriket

Såsom nämnts har man funnit, att de omåttade oljeartade växtfetterna verkar sänkande på blodkolesterolhalten och sålunda även hämmande på hjärt- och blodkärslsjukdomarna. Det ser emellertid ut som om i växtriket skulle finnas speciella, tills vidare ej närmare kända kolesterolsänkande faktorer. Sålunda har Ancel Keys nyligen kunnat konstatera, att blodkolesterolhalten hos patienter, som erhöill en diet bestående av frukt och vegetabilier, var betydligt lägre än hos patienter, vars kaloribehov täcktes främst av mjölksocker och rösocker. En närmare undersökning av denna företeelse utvisade, att pektinämnen i frukt, vegetabilier samt rotfrukter hade denna kole-

terolsänkande egenskap. Pektinerna liknar till sin kemiska byggnad stormolekylära kolhydrater (polysackarider), vilka i naturen åtföljer cellulosan. Grundstommen i deras molekyler utgöres av fyra d-galakturonsyramolekyler. Pektinerna är slemmiga kolloider, vilkas uppvärmda vattenlösningar vid avkylning bildar geleartade massor. Pektinämnen användes för framställning av fruktgeléer, marmelader o s v.

Det finns även andra, tillsvidare okända kolesterolsänkande faktorer i växtriket. Stor uppmärksamhet har i detta hänseende frukterna av det i tropikerna allmänt odlade s k advokatträdet eller avokadopäronen, avocados (Persea gratissima), tilldragit sig, vilka har en synnerligen starkt sänkande effekt på blodkolesterolhalten. Denna effekt kan ej förklaras på annat sätt än att en speciell kolesterol-sänkande faktor måste förekomma i dessa frukter.

I motsats till dessa rön har några kanadensiska forskare funnit, att allt tills vidare undersökt fett av animaliskt ursprung såsom nötkött, lard, smör, fett av kyckling och vanligt stekfett, innehåller mer eller mindre av en eller flera faktorer, som förorsakar en ökning av blodplasmats kolesterolhalt.

SÖKAREN

Nr 10 — 1970 — Årgång 7

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Postgirokonton: 70 60 47-8

Tel: 08/69 60 27

PRENUMERATIONSPRISER 1971

Helår (10 nr)	29:00
Halvår	15:25

OBS! Vid betalning före 31 dec. 1970 gäller fortfarande de gamla priserna:

Helår	27:50
Halvår	14:50

"Krånglet" beror på myndigheternas bestämmelser om prisstopp men momshöjning från 1 jan.

Förnya prenumerationen — om det inte redan skett.

MÖJLIGHETER

Människans väg går genom åldrandet mot döden. I vår upplevelsevärld finns också sjukdomarna, besvikelserna, ensamheten (fattigdomen och våldet). Våra levnadsvillkor är mycket otillfredsställande. I vårt elände — ty eländigt är sannerligen människans öde — är det av vikt att "söka sanningen" och rikta uppmärksamheten mot de företeelser som tyder på att vi ingår i ett större, meningsfullt sammanhang.

Jag söker en tro, spanar efter det goda — men jag vill hålla huvudet kallt och inte låta känslorna driva mig in i det ohållbara.

Somliga, som läser denna tidskrift, tycker att jag skulle låta bli att kritisera, bara vara hygglig och låta alla ha sin tro. Andra menar att jag är för godtrogen och borde göra en hårdare sovring av tillgängligt material samt mer ifrågasätta och diskutera publicerade uppgifter.

Om "godtrogenheten" vill jag säga att jag aldrig sätter sanningsstämpel på det som införs. Allt underställs läsarens egen bedömning. Det är inte godtrogenhet att lyssna till dem som har intressanta saker att förtälja.

Inom de områden som är denna tidskrifts, handlar det i hög grad om **möjligheter**. Fakta är svåra att bestämma. Man bör enligt min mening förhålla sig **på samma gång öppen och kritisk** till problemen.

Man kan diskutera det riktiga i att införa den ena eller den andra artikeln i tidskriften. En del av det som stått i äldre årgångar, skulle jag inte nu välja för publicering. Men det har alltid från min sida varit underförstått att det skrivna skall bedömas av läsaren

— och **intressera** honom — inte bara godtas för att det blivit tryckt.

Givetvis tror jag att allt som omtalas i tidskriften är **möjligt**. Men jag är samtidigt säker på att inte allt är sant. Att skilja sant från osant är ofta ogörligt. Vi söker ju i det stora okända, spanar ut över gränsen till det ovetbara — för att se om vi kan flytta den gränsen längre bort. Jag har inget annat råd att ge läsarna än att använda förnuftet så gott det går.

Jag menar att jag gör en kritisk sovring bland de texter som står till buds. För översättningar och referat t. ex. har jag en stor mängd utländsk litteratur att välja i. Jag har sett prov på mer än 150 utländska tidskrifter, som behandlar för oss intressanta ämnen, och varje år väljer jag ut ett tjugotal för prenumeration. Ur dessa de bästa tidskrifterna tar jag sedan ut ett litet antal artiklar, som används. Därvid leds jag av min kvalitetskänsla.

Men vad är "kvalitet" i det här sammanhanget? Jo, framställningen skall ligga på en god intellektuell nivå, ha en god förståndsstyrka. Det skrivna skall vara betydelsefullt, inte bagatellartat, och ha goda språkliga och journalistiska egenskaper. Källor bör i förekommande fall noga anges. Det skall inte vara "bara prat".

Jag strävar efter objektivitet och kvalitet eller — **saklighet och värde**. Det är min avsikt att göra en kulturtidskrift. Medveten om mina brister som effektiv ordarbetare vill jag säga att Sökaren inte görs för sina fels utan för sina förtjänsters skull.

Sven Magnusson

DINA SPÄR... (forts. fr. sid. 13)

ker ner mot dalen. Bergen höjde sig väldiga runt omkring. Vi reste oss upp och gick rätt igenom en spegel. Fantastiskt. Det var naturligtvis ingen spegel. Kanske ett kraftfält, som reflekterade ljuset. Jag minns det som en spegelyta, som vi gick rätt igenom, och sedan hamnade vi i en hiss. Varför minns jag just den saken? Tja, varför minns jag alls någonting?

Du, som läser detta, är alldeles säkert, utan något som helst tvivel, odödlig. Jag vet det men kan inte ge Dig bevis. Beviset skulle vara att Du själv mindes. Då skulle Du få samma tveklösa visshet som jag, och döden skulle bara bli en något tråkig port. Jag vet, men Du kan inte veta — om Du inte minns. Jag vet att Du har levt tidigare, otaliga gånger. Det är meningslöst att säga

"millioner gånger", för det finns ingen början och inget slut på evigheten och Du är, som jag, en gnista av evighetens eld. Den dör aldrig.

Jag kan inte tro att det är unikt att komma hit från stjärnorna. Den eviga PSI-spänningen, Guds egen ande, fyller skapelsens helhet, och vi är kondens i den. Själur i universums avlägsnaste delar är själar av samma slag som Du och jag: Förtätningar i Den Som Är, gnistpunkter i det kosmiska medvetandefältet. Du som jag är kosmisk. Sannolikt (för varför inte?) har Du också levt på andra planeter, men nu lever Du här och känner Dig som den Du fötts att vara: Du tror Dig vara Din kropp och sanningen är så vidunderlig att Din hjärna spärrar den ute.

"Himlen är vårt hem", sägs det. Ja, i hög grad: Universum, det vida och stjärnströdda, är vårt hem. Pla-

neten jorden, den tredje världen i solens krets, är bara en anhalt. "I min faders hus är många boningar", sade en stor man. Förvisso: Det finns miljarder livbärande planeter, och på var och en har Du en för miljön lämpad kostym — en lokal-anpassad kropp. Här är Du en Homo Sapiens och går omkring och känner faktiskt att Du är en sådan, helt och hållet. Du kan ju knappt på allvar tro något annat och materialian är något påtagligt, verkligt, något riktigt och bevisligt — och Du sätter Dina verkliga och påtagliga fötter med kraft i marken och lämnar där Dina högst verkliga spår. Jag gör som Du, för jag är också en människa. Men framför oss väntar en sanningens sekund som ingen kan undgå och sedan går tiden vidare och skall fortsätta att göra det även om miljarder år.

Men då har våra spår försvunnit.